

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**POLICEJNÍ ETIKA A JEJÍ VÝZNAM PRO
SPOLEČNOST**

Autor práce: Luboš Knakal, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: PhDr. Josef Vlček

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2021

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 6, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Luboš Knakal, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Policejní etika a její význam pro společnost

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Police ethics and its importance for the society

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, titul): PhDr. Josef Vlček

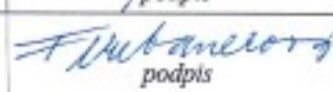

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): listopad 2020

Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit, jak společnost vnímá Policii ČR jako bezpečnostní sbor, zda je policejní etika důležitá pro společnost a jaký má význam. Mezi další cíle patří zjistit, zda příslušník Policie ČR má jít příkladem veřejnosti a jak nejčastěji příslušník Policie ČR porušuje svým jednáním policejní etiku.

Student: Luboš Knakal, DiS.	2.11.2020 datum	 podpis
Vedoucí práce: PhDr. Josef Vlček	2.11.2020 datum	 podpis

Schvalují zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	23.11.20 datum	 podpis
Prorektorka pro studium a vnitřní záležitosti: RNDr. Růžena Ferebauerová	1.12.20 datum	 podpis
Pověřený rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	1.12.20 datum	 podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce PhDr. Josefu Vlčkovi především za trpělivost, cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

KNAKAL, L. *Policejní etika a její význam pro společnost: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2021. 81 s. Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Josef Vlček.

Klíčová slova: Policie České republiky, příslušník, etika, kodex, oprávnění

Bakalářská práce analyzuje Policii ČR jako bezpečnostní ozbrojený sbor, popisuje policejní činnost, kdy shrnuje právní předpisy, kterými se tento bezpečnostní sbor řídí. Představuje Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje a Obvodní oddělení Policie Plzeň Bory, kde je autor služebně zařazen. Řeší základní oprávnění a povinnosti příslušníka Policie ČR. Zkoumá filozofické pojmy jako etika a morálka. V bližším smyslu analyzuje policejní etiku a její význam pro společnost. Dodržování předmětné etiky je důležité pro udržení dobrých vztahů a důvěry mezi státní policií a občany České republiky. V bakalářské práci se dále řeší Etický kodex Policie ČR. Autor představuje orgány, které kontrolují a dohlíží na práci příslušníků Policie ČR. Dále shrnuje, jakým jednáním státní policista znevažuje svůj bezpečnostní sbor. Praktická část je realizována průzkumným šetřením, konkrétně dotazníkovým šetřením. Dotazníky jsou vytvořeny na portále www.survio.com a šířeny prostřednictvím sociálních sítí. Dotazníky jsou celkem dva, první je určen pro občany Plzeňského kraje a druhý pro příslušníky Policie ČR zařazené na území Plzeňského kraje. Nejprve se zanalyzovaly jednotlivé dotazníky, které se navzájem porovnaly. Jejich výsledky jsou zaznamenány a vytvořeny prostřednictvím grafů. Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit, jak společnost vnímá Policii ČR jako bezpečnostní sbor, zda je policejní etika důležitá pro společnost a jaký má význam.

ABSTRACT

KNAKAL, L., *Police ethics and its importance for the society: Bachelor Thesis*, České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2021. 81 p. Supervisor: PhDr. Josef Vlček.

Key words: the Police of the Czech Republic, police officer, ethics, code, police permission

This bachelor's thesis analyses the Police of the Czech Republic as a security armed corps, describes the police work and summarizes the legal regulations that govern this security corps. It presents the Regional Police Directorate of the Pilsen Region and the District Police Department of Pilsen Bory, where the author of this thesis is employed. It deals with the basic rights and obligations of a member of the Police of the Czech Republic. The work further examines philosophical concepts such as ethics and morality. It analyses police ethics and its significance for society in a closer sense. Adherence to the ethics in question is important for maintaining good relations and trust between the state police and the citizens of the Czech Republic. The bachelor's thesis also addresses code of ethics of the Police of the Czech Republic. The thesis introduces the bodies that control and supervise the work of members of the Police of the Czech Republic. Furthermore, the thesis summarizes actions of a state police officer which may discredit his security force. The practical part of the bachelor's thesis is realized by an exploratory survey, specifically by a questionnaire survey. Questionnaires have been created on the portal www.surveymonkey.com and distributed through social networks. There are altogether two questionnaires, the first is intended for citizens of the Pilsen region and the second for members of the Police of the Czech Republic serving in the territory of the Pilsen region. First, the individual questionnaires were analyzed and compared with each other. The results have been recorded and displayed through graphs. The main goal of the bachelor's thesis is to find out how society perceives the Police of the Czech Republic as a security force, whether police ethics is important for society and what is its significance.

Obsah

Úvod	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	9
2 Policie České republiky	11
2.1 Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje	12
2.1.1 Obvodní oddělení policie Plzeň Bory	13
2.2 Vznik služebního poměru u Policie ČR	14
2.3 Služební slib příslušníka Policie ČR	15
2.4 Policie ČR ve vztahu k právním předpisům	16
3 Základní oprávnění a povinnosti příslušníka Policie ČR	17
3.1 Zajištění osoby	19
3.2 Zadržení	21
3.3 Donucovací prostředky.....	22
3.4 Použití zbraně	23
3.4.1 Podmínky použití donucovacích prostředků a zbraně	24
4 Policejní etika	25
4.1 Význam policejní etiky	27
4.2 Porušení policejní etiky	28
4.2.1 Příklady porušení policejní etiky	30
4.2.2 Etika	32
4.2.3 Profesní etika.....	33
4.2.4 Morálka	34
4.3 Etický kodex Policie ČR	35
4.4 Vzhled příslušníka Policie ČR	36
4.5 Dohled nad příslušníky Policie ČR	37
5 Průzkumné šetření	39
5.1 Dotazník pro občany Plzeňského kraje	40
5.2 Dotazník pro příslušníky Policie ČR Plzeňského kraje.....	48
5.3 Srovnání obou dotazníků.....	55
Závěr	62
Seznam použitých zdrojů	64
Seznam grafů	68
Přílohy	69

Úvod

Autor práce je služebně zařazen na základním útvaru Policie ČR (dále jen „PČR“), na obvodním oddělení Policie (dále jen „OOP“) Plzeň-Bory, které spadá pod Městské ředitelství Policie (dále jen „MŘP“) v Plzni. Téma bakalářské práce si autor zvolil pod názvem „Policejní etika a její význam pro společnost“. Sám zastává názor, že všichni příslušníci policejního sboru by měli dodržovat základní pravidla profesní etiky, což se bohužel vždy neděje. V této práci není rozhodně nadřizováno PČR, přestože by se to dalo očekávat. Autor práce se snaží zachytit aktuální pohled na problematiku dodržování policejní etiky vůči občanům ČR. Jednoduše řečeno, když příslušník PČR nebude sám dodržovat zákony, nařízení, závazné pokyny, je velmi problematické, aby vyžadoval od občanů ČR řídit se právě těmito právními předpisy. V současné době je společnost v důsledku vládních opatření, nařízeních ministerstva zdravotnictví, vyhlášení opakovaných nouzových stavů z roku 2020 a 2021 rozdělena na dva tábory. Jedni jsou pro zpřísnění opatření, druzí jsou pro veškeré rozvolnění služeb a maloobchodu. Na dodržování opatření jsou nasazeny jak hlídky městské, tak státní policie, které vykonávají tolik nepopulární represí a vynucují tak dodržování vládních opatření. Sociální sítě jsou plné videí zasahujících policistů, kteří provádějí úkony a zákroky v ulicích měst, v otevřených provozovnách nebo ski-areálech. V mediálním prostoru dochází na základě těchto videí k poměrně velkým diskusím. Bohužel společnost je opět polarizována, neboť část občanů tvrdí, že zákroky ze strany policistů jsou správné. Zbylá část odsuzuje jakékoliv vynucování vládních opatření ze strany policistů. Občané ČR také negativně chápou uzavření území okresů, kdy u vjezdu do větších měst stojí takřka na každém kroku příslušníci PČR. Dle pocitu autora bakalářské práce se v médiích snadněji prezentuje nepovedená práce příslušníků PČR, než ta, která je příslušníky odvedena na výbornou.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je zjistit, jak společnost vnímá PČR jako bezpečnostní sbor, zda je policejní etika důležitá pro společnost a jaký má význam. Mezi další cíle patří zjistit, zda příslušník PČR má jít příkladem veřejnosti a jak nejčastěji příslušník PČR porušuje svým jednáním policejní etiku.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, a to na teoretickou a praktickou. V teoretické části je představena PČR jako bezpečnostní ozbrojený sbor, který je součástí integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“). Bakalářská práce popisuje vznik služebního poměru, představuje služební slib, vymezuje pravomoc a působnost PČR. Autor dle svého uvážení zanalyzuje nejzákladnější oprávnění a povinnosti příslušníka PČR. Řeší problematiku etického jednání z pohledu policejní etiky. Samotný autor vyhodnocuje situaci ze svého pohledu, zmiňuje některé příklady porušení předmětné policejní etiky příslušníkem PČR, dále řeší Etický kodex PČR. Závěr teoretické části patří dohledu nad příslušníky PČR, tedy orgánům, které mají za úkol řešit příslušníky, kteří se svým jednáním dopustili protiprávního jednání.

Bakalářská práce je rozdělena celkem na pět kapitol. Teoretickou část tvoří čtyři kapitoly. První kapitola shrnuje cíl a metodiku bakalářské práce. Druhá kapitola prezentuje bezpečnostní ozbrojený sbor PČR, krajské ředitelství Plzeňského kraje a OOP Plzeň Bory. Práce pojednává o vzniku služebního poměru a služebního slibu. Třetí kapitola řeší základní oprávnění a povinnosti příslušníka PČR. Čtvrtá kapitola analyzuje policejní etiku, její význam a další filozofické pojmy jako morálka, etika a profesní etika. V této kapitole se analyzuje vznik policejního kodexu svobody tisku. Dále tato kapitola zkoumá Etický kodex PČR. Praktická část je tvořena pátou kapitolou, která představuje dotazníkové šetření vlastní konstrukce. Do tohoto šetření se zapojilo celkem 300 respondentů.

V praktické části se v rámci průzkumu provede dotazníkové šetření, které je cíleno na dvě skupiny respondentů. První skupina zastupuje občany Plzeňského kraje a druhá tvoří příslušníky PČR zařazené na území Plzeňského kraje. Oba dotazníky jsou vytvořeny na www.surveymonkey.com a jsou šířeny prostřednictvím sociálních sítí. Nejprve bakalářská práce zanalyzuje jednotlivé dotazníky, které navzájem porovnává. Výsledky tohoto šetření jsou zaznamenány a vygenerovány do grafů. Na základě těchto výsledků autor bakalářské práce nejen vyhodnocuje, ale i navrhuje ze svého pohledu opatření, která by zlepšila dodržování a zlepšení projevu policejní etiky ze strany příslušníků PČR.

2 Policie České republiky

Jedná se o jednotný bezpečnostní ozbrojený sbor, který slouží veřejnosti a zajišťuje bezpečnost osob, majetku a ochraňuje veřejný pořádek. Bezpochyby další úlohou je předcházení trestné činnosti, styk s veřejností, kdy PČR pořádá reprezentativní akce během roku (Den s PČR, dětské dny s PČR, akce ve školských zařízeních). Dále plní úkoly na úseku trestního řízení, dodržuje pravidla a interní akty, řídí se mezinárodními smlouvami. PČR má působnost na území ČR pokud zákon nestanoví jinak. V čele PČR stojí policejní prezident (v současné době brig. gen. Jan Švejdar), který je zodpovědný za práci PČR ministru vnitra. Za fungování činnosti PČR je zodpovědné policejní prezidium. Ministerstvo vnitra (v současné době ministr vnitra Jan Hamáček) vytváří adekvátní podmínky pro fungování tohoto bezpečnostního ozbrojeného sboru, který je součástí IZS. Vznik PČR se datuje k 15. červenci roku 1991, do této doby existoval Sbor národní bezpečnosti.¹

Organizační struktura PČR tvoří útvary jako Policejní prezidium, útvary s celorepublikovou působností, krajská ředitelství, útvary, jež jsou zřízeny krajským ředitelstvím. Mezi útvary s celorepublikovou působností patří Útvar rychlého nasazení, Národní centrála proti organizovanému zločinu, Národní protidrogová centrála, Kriminologický ústav, Pyrotechnická služba. Krajská ředitelství tvoří celkem 14 krajů, kdy jeden z těchto krajů tvoří území hlavního města Prahy. Útvary, které si zřídí krajská ředitelství, jsou např. MŘP, oblastní ředitelství Policie, územní odbory (dále jen „ÚO“), dopravní inspektoráty (dále jen „DI“), oddělení hlídkové služby (dále jen „OHS“).²

Příslušník PČR je ve služebním poměru a řídí se zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Za svoji službu policista dostává plat, který je ovlivněn tabulkou vydanou v zákoně o služebním poměru. Dále k němu může náležet osobní příplatek, zvláštní příplatek, příplatek za vedení a jednorázové odměny. Dle posledních statistik (k 1. 2. 2019) je v řadách PČR evidováno 40 431 policistů, mezi kterými je zastoupeno 6 437 žen.³

¹ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1-35.

² VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 39-46.

³ Policie ČR. *Počáteční stavy Policie České republiky* [online]. Praha: MVČR, 2019 [cit. 2021-01-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/pocetni-stavy-policie-ceske-republiky.aspx>>.

2.1 Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje

Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje je rozděleno na MŘP Plzeň-město, ÚO Plzeň-venkov, ÚO Domažlice, ÚO Klatovy, ÚO Rokycany, ÚO Tachov. Na území plzeňského kraje působí také pořádková jednotka a zásahová jednotka. Veškeré tyto složky dohlíží na dodržování veřejného pořádku, chrání život a zdraví občanů a majetek.

Počet policistů v plzeňské kraji je přibližně 2.181 (k 9. 3. 2019), což odpovídá tomu, že v kraji chybí přes dvě stovky policistů. Jedná se o dlouhodobý problém, kdy nejvíce chybí policistů na ÚO Tachov a ÚO Domažlice, kde zřejmě není o práci u PČR takový zájem a občané ČR mají blízko k hranicím se Spolkovou republikou Německo. Prostřednictvím náborových příspěvků a několikerým zvýšením platu příslušníka, se přesto nedařilo přilákat další nové příslušníky, tak jak si policejní prezidium představovalo. V současné době, kdy se ČR potýká stále s dopadem nemocí COVID 19 se nábor PČR v plzeňském kraji zvyšuje. Výše náborových příspěvků se liší od krajů, v tom plzeňském jde o výši 110.000,- Kč k běžnému platu. Pro představu nastupující policista v Praze nebo ve středočeském kraji dostane náborový příspěvek ve výši 150.000,- Kč⁴.

Nejčastějším místem, kde dochází v plzeňském kraji k protiprávnímu jednání, je západočeská metropole Plzeň. Na území plzeňského kraje bylo v roce 2020 spácháno 10.324 trestných činů s objasněností téměř 50 %. Z toho bylo na území Plzeň-město v roce 2020 spácháno 5.051 trestných činů.⁵

Pod krajské ředitelství spadá MŘP Plzeň-město, které je tvořeno z těchto útvarů, oddělení tisku a prevence, oddělení obecné kriminality, oddělení hospodářské kriminality, DI Plzeň, OHS Plzeň, dále je tvořen OOP Plzeň 1, Plzeň 2, Plzeň-střed, Plzeň Bory, Plzeň 4, Plzeň Skvrňany, Plzeň Vinice. Autor práce je právě služebně zařazen na OOP Plzeň Bory, které je představeno v následující kapitole.

⁴ KOHOUT, J., ŽÍTKOVÁ K. *Platy policistů stoupají. V kraji jich je ale stále málo.* [online]. Praha: Denik.cz, 2019, [cit. 2021-01-11]. Dostupné z WWW: <http://plzensky.denik.cz/zpravy_region/platy-policistu-stoupaji-v-kraji-jich-je-ale-stale-malo-20190308.html>.

⁵ OSVALDOVÁ, M. *Kriminalita v kraji za loňský rok lehce vzrostla, každý druhý trestný čin policisté objasnili* [online]. Plzeň: Plzen.cz, 2021 [cit. 2021-02-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.plzen.cz/kriminalita-v-kraji-za-lonsky-rok-lehce-vzrostla-kazdy-druhy-trestny-cin-policiste-objasnili/>>.

2.1.1 Obvodní oddělení policie Plzeň Bory

OOP Plzeň Bory spadá pod MŘP v Plzni, eviduje v současné době 45 příslušníků. Jedná se o tzv. oddělení prvního typu, kdy vedoucí oddělení má při sobě dva zástupce oddělení. Hierarchicky je oddělení sestaveno z hlídkové služby, kde začíná každý nově nastoupený policista, který by se měl seznámit a pobírat zkušenosti v první linii. Hlídková služba slouží ve 24 hodinových turnusech. Okrsková služba tvoří policisty, kteří mají na starosti určený úsek, na který si vedou okrskový deník, kde najdou veškeré důležité kontakty na osoby, které během služby poznali. V tomto deníku také evidují, kde dochází nejvíce k protiprávnímu jednání. Tito policisté řeší zejména přestupkové protiprávní jednání. Služby jsou jim vypsány jako 12 hodinové. Další nedílnou součástí oddělení je dozorčí služba a zesílení dozorčí služby. Dozorčí služba je tváří oddělení a v době, kdy nejsou přítomni nadřízení ve službě má na starosti jeho vedení. Úkolem dozorčí služby je sepisovat oznámení s veřejností a správně evidovat a kvalifikovat protiprávní jednání. Mezi jeho další povinnosti patří zodpovědnost za výkon hlídkové služby. Dozorčí služba má stejně jako hlídková služba 24 hodinové služby. Zesílení dozorčí služby je tzv. pomocník dozorčí službě, který vyjíždí na místo činu a eviduje protiprávní jednání. Jde o službu 12 hodinovou. Na oddělení jsou dále zpracovatelé, kteří výhradně řeší protiprávní jednání v rámci trestných činů, jedná se o službu 8 hodinovou. Další součástí oddělení je operativní skupina, která tvoří dva příslušníky a právě autor práce je součástí této skupiny. Hlavním úkolem této skupiny je dopadnout pachatele protiprávního jednání a pomáhat dalším skupinám v rámci oddělení.

Služební obvod Plzeň Bory tvoří území Bory, Doudlevice, Borská pole, Litice, Valcha, Lhota. Přestupkové jednání, pokud není vyřešeno v příkazním řízení na místě, se oznamuje úřadu městského obvodu Plzeň 3 nebo Plzeň 6 (Litice). Trestné činy dozoruje Okresní státní zastupitelství v Plzni. Každý trestný čin, který má zahájené úkony trestního řízení, dozoruje konkrétní státní zástupce okresního státního zastupitelství Plzeň-město.

2.2 Vznik služebního poměru u Policie ČR

Uchazeč by se měl k přijetí do služebního poměru sám písemně přihlásit, mělo by se jednat o člověka bezúhonného a staršího 18 let, který je plně svéprávný a je po zdravotní, fyzické a psychické stránce schopen výkonu služby. Splňuje požadovaný stupeň vzdělání. Nesmí být členem žádné politické strany nebo politického hnutí. Nesmí být členem řídicích a kontrolních orgánů právnických osob. Služební poměr vzniká dnem, který je stanoven v rozhodnutí o přijetí do služebního poměru. K úspěšnému přijetí je potřeba zvládnout fyzické a psychické testy.⁶

Samotná cesta stát se příslušníkem PČR je celkem zdlouhavá, jelikož zaškolení trvá celkem jeden rok. Sám autor práce potvrdí, že nejdříve byl jeden měsíc na školním policejním středisku v Domažlicích, kde se zaškoloval se zbraní a dalšími taktickými postupy. Po zaškolení byl převelen na šest měsíců do Prahy, kde se nachází policejní škola v Hrdlořezích. Výuka zde probíhala jako v klasické škole, tedy byla vykládána nová látka, psaly se testy, příslušníci byli zkoušeni. Dále se zde vyučovala problematika použití donucovacích prostředků. Po absolvování tohoto půlroku byl autor práce opět převelen na školní policejní středisko v Domažlicích, kde byl celkem dva měsíce. Během těchto měsíců již došlo ke kontaktu, v rámci praxe na různých obvodech v plzeňském kraji, nováčka s realitou policejní práce. Po absolvování těchto dvou měsíců přišly na řadu další tři měsíce policejní školy v Praze v Hrdlořezích. Celý tento rok byl zakončen závěrečnou zkouškou z nabytých znalostí a z provedení modelových situací.

Dle služebního zákona se služební poměr uzavírá smlouvou na dobu určitou, tedy na 3 roky. Do služebního poměru na dobu neurčitou se příslušník státní policie zařadí po úspěšném vykonání služební zkoušky. Ta se pro policisty sloužící v Plzeňském kraji koná ve školním policejním středisku Domažlice.

⁶ TOMEK, P., NOVÝ, K. *Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 55-56.

2.3 Služební slib příslušníka Policie ČR

Slib je vnímán jako určité jazykové vyjádření, kdy osoba, která slib skládá, nějakým způsobem ujišťuje, že v čase budoucím něco vykoná nebo naopak nevykoná. Služební slib příslušníka PČR se skládá po úspěšném absolvování kurzu základní odborné přípravy. Autor práce skládal služební slib na Krajském ředitelství PČR Plzeňského kraje v Plzni za účasti krajského ředitele a dalších služebních funkcionářů.

Zde je znění služebního slibu příslušníka PČR: *„Slibuji na svou čest a svědomí, že při výkonu služby budu nestranný a budu důsledně dodržovat právní a služební předpisy, plnit rozkazy svých nadřízených a nikdy nezneužiji svého služebního postavení. Budu se vždy a všude chovat tak, abych svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. Služební povinnosti budu plnit řádně a svědomitě a nebudu váhat při ochraně zájmů České republiky nasadit i vlastní život.“*⁷

Tento služební a slavnostní slib by měli dodržovat všichni příslušníci PČR, neboť se zavázali svému státu, že jej budou dodržovat. Bohužel autor práce ze své praxe a zkušeností musí uznat, že ne vždy za každé situace příslušníci tento slib dodržují. Jeho kolegové jsou často arogantní a nadřazení vůči občanům, kdy se k nim chovají nevhodně. Nejsou empatictí vůči oznamovatelům, snaží se jednotlivé případy bagatelizovat a nepracují s takovým elánem jako na začátku své policejní kariéry, který by vedl k větší efektivnosti práce celého bezpečnostního sboru. Příslušníci PČR často porušují svoje povinnosti a pokyny nadřízených, kdy nejsou řádně ustrojeni, kouří ve služebních vozidlech atd. Dle odhadu autora však tuto skupinu příslušníků tvoří pouze malé procento a ti ostatní ctí služební slib, snaží se o dobré jméno PČR, budují respekt a důvěru občanů v tuto státní složku. Při nedodržení slibu v trestním právu hrozí trest, soudní řízení, v běžném životě hlavně morální dopad. Podle autora práce je tíha morálního dopadu na příslušníka PČR větší než na běžného občana. Jelikož jeho okolí očekává, že právě státní policista bude dodržovat zákony a veškeré právní předpisy.

⁷ Policie ČR. *Služební slib* [online]. Praha: MVČR, 2021 [cit. 2021-01-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/sluzebni-slib.aspx>>.

2.4 Policie ČR ve vztahu k právním předpisům

Základní povinnosti a práva PČR jsou vymezeny v zákoně č. 273/2008 Sb., o PČR. Dalšími právními předpisy, se kterými je bezpečnostní sbor denně v kontaktu je trestní zákoník zákon č. 40/2009 Sb., který slouží ke správné právní kvalifikaci projednávaného skutku spáchaného pachatelem. Mezi další zákony patří zákon o přestupcích, tedy zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Tyto skutky řeší především na základních útvarech PČR, tedy na obvodních odděleních. K dalším zákonům neodmyslitelně patří silniční zákon, tedy zákon č. 361/2000 Sb., zákon o provozu na pozemních komunikacích, kdy tyto přestupky v dopravě řeší z pravidla dopravní policisté, ty mohou řešit však i policisté z obvodních i hlídkových oddělení. Nesmí se také zapomenout na humánní zacházení při jednání s občany, kdy PČR musí brát také v potaz Ústavu ČR, tedy zákon č. 1/1993 Sb. Listinu základních práv a svobod a to zákon č. 2/1993 Sb., která je důležitá při dodržování tohoto práva z hlediska humánnosti a provádění zákroků vůči osobám, kdy je důležité dodržet přiměřenost postupu úměrnou povaze a protiprávnosti jednání pachatele. Dále zákon o služebním poměru, tedy zákon č. 361/2003 Sb. K dalším zákonům, kterými se PČR musí denně zaobírat, patří trestní řád, jedná se o zákon č. 141/1961 Sb., který tzv. vytyčuje mantinely PČR v trestním řízení.

V kontextu policejní etiky se z hlediska humanity bude jednat zejména o osoby omezené na osobní svobodě v případě jejich zajištění v souladu s ustanovením podle § 26 zákona č. 273/2008 Sb. zákona o PČR, připoutání podle § 25 zákona č. 273/2008 Sb., o PČR, zadržení v souladu s ustanovením podle § 76 trestního řádu, zatčení v souladu s ustanovením podle § 69 trestního řádu a používání donucovacích prostředků a zbraně a dodání osoby do výkonu trestu v souladu s ustanovením podle § 321 trestního řádu.

3 Základní oprávnění a povinnosti příslušníka Policie ČR

Mezi základní etické povinnosti státního policisty patří § 9 - 13 ze zákona o PČR. Jedná se o zdvořilost podle ustanovení § 9 zákona o Policii ČR, který hovoří o tom, že všichni policisté jsou povinni při výkonu služby dodržovat pravidla zdvořilosti, ctít důstojnost a vážnost všech osob, se kterými jednají i své vlastní. Další povinností je iniciativa podle ustanovení § 10 zákona o Policii ČR. Toto ustanovení popisuje iniciativu, která uvádí, že policista ve službě je v pracovní době povinen provést úkon v rámci své pravomoci nebo přijmout jiné opatření, aby ohrožení nebo porušení odstranil. Tuto povinnost má policista i v době mimo službu je-li bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo svoboda osob, dále pak je-li ohrožen majetek nebo došlo-li k útoku na tyto hodnoty. Přiměřenost postupu podle ustanovení § 11 zákona o Policii ČR stanovuje, že policista je povinen, aby v důsledku jeho jednání nevznikla osobě bezdůvodná újma, aby jeho rozhodnutí neprovést úkon nevznikla osobám újma. Musí postupovat tak, aby případný zásah do práv nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem. Prokazování příslušnosti se řídí ustanovením podle § 12 zákona o Policii ČR, kdy tento paragraf uvádí, že při provádění úkonu je policista povinen prokázat příslušnost k policii služebním stejnokrojem služebním průkazem nebo odznakem policie, na kterých musí být zřetelně viditelné identifikační číslo, pokud to povaha nebo okolnosti neumožní, prokáže se policista svoji příslušnost k policii prohlášením Policie. Stěžejním paragrafem je ustanovení podle § 13 poučení, kdy policista je povinen před provedením úkonu poučit osobu dotčenou úkonem o právních důvodech provedení úkonu, a jde-li o úkon spojený se zásahem do práv nebo svobod osoby, také o jejích právech a povinnostech. Pokud poučení brání povaha a okolnosti úkonu, poučí nebo zajistí toto poučení ihned, jakmile to okolnosti dovolí.⁸

⁸ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 52-69.

Policista je povinen dodržovat služební povinnosti příslušníka podle § 45 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, měl by se zdržovat jednání, které by vedlo ke střetu zájmu, neměl by zneužívat svého postavení, měl by zachovávat mlčenlivost. Je povinen také prohlubovat svojí odbornost, udržovat svojí fyzickou kondici, měl by dodržovat pravidla služební zdvořilosti. Měl by službu vykonávat tak, aby nebyl ovlivněn vírou nebo politickým smýšlením, chovat se ve službě i mimo ni tak, aby neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. Za porušení těchto povinností může být státní policista potrestán tzv. kázeňským trestem, ve kterém je možné uložit písemné napomenutí, snížení služebního platu, odnětí medaile či odnětí služební hodnosti. Samozřejmě záleží na míře provinění ze strany příslušníka PČR, které může znamenat i ukončení služebního poměru.⁹

V dalších kapitolách jsou v návaznosti na policejní etiku představeny základní oprávnění příslušníka PČR, které využívá v praxi. Mezi základní oprávnění dle autora práce patří zajištění osoby dle zákona o PČR, zadržení a zatčení podle trestního řádu, donucovací prostředky, použití zbraně, podmínky použití donucovacích prostředků a zbraně. Mezi časté oprávnění příslušníka PČR je vydání věci dle zákona o PČR nebo vydání věci dle trestního řádu. Tohle oprávnění je důležité v kontextu zajištění důkazů, kdy se může jednat o zajištění kamerového záznamu, zajištění vyčíslení škody, zajištění zbraně či zajištění vozidla, se kterým bylo spácháno protiprávní jednání.

Dalším důležitým oprávněním, které je samozřejmě jedno z mnoha, ale podle autora práce důležité, je oprávnění vstupu do obydlí, kdy příslušník může vstoupit do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek bez souhlasu uživatele, jestliže věc nesnese odkladu a vstup je nezbytný pro ochranu nebo zdraví osob. Do těchto prostor může policista vstoupit, domnívá-li se, že se tam nachází zemřelý, z důvodu pronásledování osoby nebo má-li podezření, že v těchto prostorech se nachází týrané zvíře. Policista je oprávněn si zjednat přístup i v případě nutnosti i za použití násilí.¹⁰

⁹ TOMEK, P., NOVÝ, K. *Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, s. 175-176.

¹⁰ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 154-155.

3.1 Zajištění osoby

Toto oprávnění se řídí podle ustanovení § 26 zákona č. 273/2008 Sb., o PČR. *„Policista je oprávněn zajistit osobu, která svým jednáním bezprostředně ohrožuje svůj život, život nebo zdraví jiných osob nebo jejich majetek. V budově útvaru policie úmyslně znečišťuje nebo poškozuje majetek, anebo slovně uráží policistu nebo jinou osobu. Má být předvedena podle jiného právního předpisu. Utekla z výkonu trestu odnětí svobody, z výkonu ochranného léčení, ústavní výchovy, předběžného opatření nebo ochranné výchovy anebo zabezpečovací detence. Při předvedení kladla odpor nebo se pokusila o útěk. Byla-li přistižena při jednání, které má znaky správního deliktu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci. Není trestně odpovědná a byla přistižena při jednání, které má znaky trestného činu, je-li důvodná obava, že bude v protiprávním jednání pokračovat anebo mařit řádné objasnění věci. Je nezletilá, je-li nezbytné pro její navrácení do rodičovské péče nebo jiné obdobné péče jejímú zákonnému zástupci. Byla dopadena na základě pronásledování podle § 92 prováděném příslušníkem zahraničního bezpečnostního sboru.“¹¹*

Tento druh omezení osobní svobody vůči občanům ČR využívají příslušníci PČR ve většině případů v rámci přestupkového jednání. Zajištění osoby může samozřejmě předcházet v omezení osobní svobody zadržení, které se řídí dle trestního řádu. Oprávnění zadržení je detailně vysvětleno v následující kapitole. Omezení osobní svobody na základě zajištění osoby může trvat nejdéle 24 hodin od okamžiku zajištění. Ze své služební praxe může autor práce uvést, že k nejčastějším důvodům zajištění osob patří první písmeno tohoto usnesení, kdy např. pachatel napadá jinou osobu nebo si chce sám ublížit sebevraždou. Dále je často využívána možnost využití oprávnění, kdy osoba, která se dopustila svého protiprávního jednání, v jednání nadále pokračuje.

¹¹ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 103-104.

Při zajištění osoby musí zakročující policista jednat podle ustanovení § 24 zákona o PČR, které je uvedeno pod hlavou č. V v tomto zákoně jako obecné ustanovení omezení osobní svobody. V souladu s policejní etikou musí brát zakročující policista na zřetel, že *„Osoba omezená na svobodě policistou nesmí být podrobena mučení nebo krutému, nelidskému anebo ponižujícímu zacházení a nesmí s ní být zacházeno takovým způsobem, který nerespektuje lidskou důstojnost. Policista, který se stane svědkem takového zacházení, má povinnost přijmout opatření k zamezení takovému zacházení a oznámit je bezodkladně svému nadřízenému.“*¹²

Dále je příslušník PČR povinen vyrozumět osobu blízkou nebo jinou určenou osobu, pokud je tím požádán zajištěným. V případě, že zajištěná osoba je mladší 15 let, policista musí vyrozumět orgán sociálně právní ochrany dítěte a rodiče. Omezený na osobní svobodě má právo na své náklady si zajistit prostřednictvím státního policisty právního zástupce, kdy s tímto může být bez přítomnosti příslušníků PČR. Po provedení všech úkonů je policejní orgán povinen osobu propustit na osobní svobodu. O zajištění osoby je příslušník PČR povinen vždy sepsat úřední záznam. Další možnost omezení svobody, kterou může státní policista využít při své praxi, patří připoutání podle ustanovení § 25 zákona o PČR. Státní policista je oprávněn připoutat osobu na dobu 2 hodin. Může ji připoutat k nějakému předmětu nejčastěji prostřednictvím služebních pout. Po uplynutí této doby je policista povinen osobu odpoutat. Důvody, proč příslušník PČR připoutáním omezuje osoby na osobní svobodě, jsou uvedené v tomto ustanovení.¹³

*„Policista je oprávněn omezit možnost volného pohybu osoby, která fyzicky napadá policistu nebo jinou osobu, ohrožuje vlastní život, poškozuj je majetek nebo se pokusí o útěk.“*¹⁴

¹² VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 97-101.

¹³ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 97-103.

¹⁴ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 102.

3.2 Zadržení

Oprávnění zadržení patří mezi nejběžnější formy omezení osobní svobody policejním orgánem, řídí se ustanovením podle § 76 trestního řádu. „*Osobu podezřelou ze spáchání trestného činu může, je-li dán některý z důvodů vazby (§67), policejní orgán v naléhavých případech zadržet, i když dosud proti ní nebylo zahájeno trestní stíhání (§160 odst. 1). K zadržení je třeba předchozího souhlasu státního zástupce. Bez takového souhlasu lze zadržení provést, jen jestliže věc nesnese odkladu a souhlasu předem nelze dosáhnout, zejména byla-li osoba přistižena při trestném činu nebo zastížena na útěku.*“¹⁵

Standardní doba pro zadržení osoby činí 48 hodin, kdy do této doby policejní orgán buď po provedených úkonech se zadrženým, osobu propustí a koná klasické zkrácené přípravné řízení, které do 14 dní od sdělení podezření musí být odesláno na příslušné státní zastupitelství. Dále je možnost na základě konzultace se státním zástupcem konat zkrácené přípravné řízení do 48 hodin, kdy po obdržení veškerého spisového materiálu od policejního orgánu žalobce může podat návrh na vzetí do vazby. Další podmínkou je, aby se osoba omezena na osobní svobodě dostala od času svého zadržení do 48 hodin k příslušnému soudu k jeho vazebnímu zasedání.¹⁶

V souladu s policejní etikou je povinen příslušník PČR dodržovat práva zadrženého podle ustanovení § 76b trestního řádu. „*Zadržená osoba má právo zvolit si obhájce, mluvit s ním bez přítomnosti třetí osoby a radit se s ním již v průběhu zadržení. Zadržená osoba má dále právo na své náklady komunikovat prostřednictvím písemných sdělení nebo telefonu s osobou, kterou sama určí, je-li to technicky možné a pokud to okolnosti umožňují, zejména neohrozí-li to dosažení účelu trestního řízení nebo nebrání-li tomu zájem na ochraně oběti; tato komunikace podléhá kontrole. Zadržený cizinec má právo, aby byl o jeho zadržení vyrozuměn konzulární úřad státu, jehož je občanem, a právo na komunikaci s tímto konzulárním úřadem.*“¹⁷

¹⁵ ŠÁMAL, P. *Trestní řád: komentář*. 6. dopl. a přeprac. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. s. 593.

¹⁶ ŠÁMAL, P. *Trestní řád: komentář*. 6. dopl. a přeprac. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. s. 593.

¹⁷ ČESKO. Zákon č. 57/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2017, částka 20, s. 588.

3.3 Donucovací prostředky

„Policista je oprávněn použit při zákroku donucovací prostředek a zbraň, k jejichž používání byl vycvičen. Donucovacími prostředky jsou hmaty, chvaty, údery a kopy. Slzotvorný, elektrický, nebo jiní obdobně dočasně zneschopňující prostředek. Obušek a jiný úderný prostředek. Vrhací prostředek mající povahu střelné zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky. Vrhací prostředek, který nemá povahu střelné zbraně podle § 56 odst. 5. Zastavovací pás, zahrazení cesty vozidlem a jiný prostředek k násilnému zastavení vozidla nebo zabránění odjezdu vozidla. Vytlačování vozidlem. Vytlačování štítem. Vytlačování koněm. Služební pes. Vodní stříkač. Zásahová výbuška. Úder střelnou zbraní. Hrozba namířenou střelnou zbraní. Varovný výstřel. Pouta. Prostředek k zamezení prostorové orientace.“¹⁸

Před použitím donucovacích prostředků je policista povinen vyzvat osobu, proti níž zakročuje, aby upustila od svého protiprávního jednání, jinak proti ní bude použito donucovacího prostředku, od této výzvy lze upustit, jestliže je ohrožen život nebo zdraví osob a zákrok nesnese odkladu. Při použití donucovacích prostředků policista dbá na to, aby nezpůsobil osobě újmu nepřiměřenou povaze útoku. Při použití donucovacích prostředků a zbraně je příslušník povinen vyrozumět svého nadřízeného. Pokud došlo ke zranění osoby v rámci policejního zákroku, je příslušník PČR povinen vyrozumět krajského státního zástupce, kterému předloží kompletní spisový materiál k seznámení. Během své praxe autor práce použil donucovacích prostředků proti osobám, které buď neuposlechly výzev úřední osoby při výkonu její pravomoci, nebo pokračovaly v protiprávním jednání a bránily tak řádnému objasnění věci. Vždy se při použití donucovacích prostředků snažil při zákroku jednat dle etického kodexu a dle zákonnosti. Většinou se jednalo o použití hmatů a chvatů. Služební zákrok je třeba provést profesionálně, rázně, rychle a efektivně.¹⁹

¹⁸ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 207.

¹⁹ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 217-222.

3.4 Použití zbraně

Ustanovení je popisováno podle § 56 zákona o Policii ČR. Tohle ustanovení ukládá povinnost policistovi při použití zbraně, tak jak je psáno v tomto zákoně, tedy že *„Policista je oprávněn použít zbraň v nutné obraně nebo v krajní nouzi, jestliže se nebezpečný pachatel, proti němuž zakročuje, na jeho výzvu nevzdá nebo se zdráhá opustit svůj úkryt, aby zamezil útěku nebezpečného pachatele, jehož nemůže jiným způsobem zadržet, nelze-li jinak překonat aktivní odpor směřující ke zmaření jeho závažného zákroku, aby odvrátil násilný útok, který ohrožuje střežený nebo chráněný objekt anebo prostor, nelze-li jinak zadržet dopravní prostředek, jehož řidič bezohlednou jízdou vážně ohrožuje život nebo zdraví osob a na opětovnou výzvu nebo znamení dané podle jiného právního předpisu nezastaví, jestliže osoba, proti níž byl použit donucovací prostředek hrozba namířenou střelnou zbraní nebo varovný výstřel, neuposlechne příkazu policisty směřujícího k zajištění bezpečnosti jeho vlastní nebo jiné osoby, nebo ke zneškodnění zvířete ohrožujícího život nebo zdraví osoby.“*²⁰

K tomuto platí to samé jako při použití donucovacích prostředků, kdy dle zákona vyplývá, že před použitím zbraně je policista povinen vyzvat osobu, proti níž zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání. Od výzvy lze upustit a to v případě, že je ohrožen život nebo zdraví policisty či jiné osoby a zákrok nesnese odkladu. V případě použití zbraně je policista povinen, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout osobě, proti které zakročil, první pomoc. Dále je povinen vyrozumět příslušného krajského státního zástupce, jestliže osoba, proti níž zakročuje, byla nějakým způsobem zraněna. Státní zástupce se seznámí se spisovým materiálem a v případě pochybení a porušení zákona ze strany příslušníků PČR věc předá příslušníkům Generální inspekce bezpečnostních sborů (dále jen „GIBS“).²¹

²⁰ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 224.

²¹ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 225.

3.4.1 Podmínky použití donucovacích prostředků a zbraně

Donucovací prostředky je policista oprávněn užit k ochraně bezpečnosti své osoby, majetku anebo veřejného pořádku. *„Před použitím donucovacích prostředků a zbraně je policista povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby upustila od protiprávního jednání, s výstrahou, že bude použito donucovacích prostředků nebo zbraně. To neplatí v případě použití prostředku k zabránění odjezdu vozidla. Od výzvy s výstrahou lze upustit v případě, že je ohrožen život nebo zdraví osoby a zákrok nesnese odkladu.“*²²

Při užití donucovacích prostředků nebo zbraně proti osobě je příslušník PČR povinen dbát cti, vážnosti a důstojnosti. V každém případě musí s osobou jednat humánně a při zákroku nesmí příslušník PČR vybočit a překročit svoji pravomoc v podobě nepřiměřenosti postupu. Příslušník PČR nesmí použít proti zjevně těhotné ženě, osobě zjevně vysokého věku, osobě zjevně mladšího věku 15 let, osobě se zjevnou tělesnou vadou údery a kopy, slzotvorný prostředek, obušek, vrhací prostředek, vytlačování vozidlem a štítem, služebního psa, zásahovou výbušku, hrozbu namířenou střelnou zbraní a varovný výstřel. Ovšem, to neplatí, pokud takové osoby svým jednáním bezprostředně ohrožují život nebo zdraví policisty, jiné osoby nebo hrozí větší škoda. V každém případě je příslušník PČR povinen o použití donucovacích prostředků proti osobě celou věc zadokumentovat. V případě, že vyjde najevo, že státní policista použil proti osobě donucovací prostředky, aniž by byl proveden zápis, riskuje tím svojí služební kariéru.²³

*„Po použití donucovacího prostředku nebo zbraně, při kterém došlo ke zranění osoby, je policista povinen ihned, jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc a zajistit lékařské ošetření. Dále je povinen učinit neodkladné úkony nebo jiná opatření, aby mohla být řádně objasněna oprávněnost použití zbraně.“*²⁴

²² VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 225.

²³ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 217-222.

²⁴ VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 234.

4 Policejní etika

„Policejní etika patří mezi profesní etiky, jejichž posláním je formulovat hodnoty, principy, a normy, žádoucí v té či oné profesi. Policejní etika má přispívat k formování a upevňování určitých hodnotových postojů.“²⁵

Policista musí být ve své práci všestranný. Jedná se vlastně o velmi zajímavou práci. Autor může potvrdit z vlastní zkušenosti, že každý den je opravdu jiný. Policista musí přemýšlet dopředu, a hlavně se správně rozhodnout. Občané vyhledávají služebny policie, protože chtějí poradit nebo se stali obětí trestného činu. Autor musí uznat, že někteří se nechovají tak jak by měli, přesto policista by si s tímto měl umět poradit za každé situace. Chování a jednání policisty musí být v určitých mantinelech. K tomuto musí autor práce uvést, že se na obvodních odděleních střídá různá sorta lidí a příslušník PČR se musí chovat vždy správně. Za 24 hodinovou službu komunikuje s přepadenou starší paní, drogově závislým notorickým pachatelem krádeží nebo se slečnou, která si před dvěma hodinami snažila podřezat žíly. Policista se v těchto chvílích musí umět vcítit a dodržovat Ústavu ČR, zákon o policii, zákon o služebním poměru, samozřejmě se musí vyvarovat protiprávního jednání, které je definováno trestním zákoníkem a přestupkovým zákonem, různým nařízením a závazným pokynům policejního prezidenta. Dále se policista musí řídit etickým kodexem PČR, o kterém se bude psát v dalších kapitolách. S tímto souvisí také to, jak by měl být policista ustrojen v uniformě. Jaké by měl mít na sobě služební součástky, jak by měl být vybaven. Dále je také důležité, aby byl upraven, neměl viditelné tetování. Všechny tyto nedostatky negativně vnímají občané vůči Policii ČR a veškeré úsilí všech příslušníků je tímto sráženo. Dlouhodobá snaha PČR je, budovat svojí důvěru a pověst u veřejnosti. Ta je v poslední době na dobré úrovni, avšak je stále co zlepšovat a tvořit si tak obraz, který by vybudoval dobrý kredit vnímaný lidmi. PČR je v denním kontaktu s lidmi, komunikuje se státními zástupci, představiteli měst a obcí, vyjíždí na oznámení od občanů, šetří do přidělených spisů a jedná s podezřelými osobami protiprávních jednání, a vždy se musí chovat v souladu s etikou, tedy tak jak je popsáno výše.

²⁵ HERZOGOVÁ, Z. *Policejní etika v dokumentech*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2000, s. 5.

Nedílnou součástí policejní etiky je vztah žurnalistů a policejních sborů po celé EU. Obě zmíněné profese jsou svým způsobem provázané. Na základě dřívějších zkušeností a problémech, kdy docházelo k nárůstu násilných útoků na novináře při demonstracích, vznikl Policejní kodex svobody tisku. Tento kodex vypracovalo Evropské středisko pro svobodu tisku a médií. Cílem je vybudování vzájemného respektu, navázání důvěry, která by tvořila harmonii mezi policejním sborem, tiskem a veřejností. Kodex obsahuje celkem 8 pokynů.²⁶

„1. Jakékoli násilí policistů vůči novinářům je nepřijatelné.

2. Novináři mají právo shromažďovat informace a policie by je měla chránit před jakýmkoli nezákonným zasahováním, zejména při demonstracích.

3. Novináři by měli mít právo určovat jednotlivé policejní personál a dokumentovat a zprávu o činnosti policejních sil.

4. Policie nesmí bez řádného zatykače mazat záběry ani zabavovat vybavení novinářů.

5. Novináři by neměli být za svůj předpokládaný politický postoj kriminalizováni, diskriminováni ani sledováni.

6. Policejní dohled by neměl být zaměřen na novináře.

7. Pokud policie poškodí, vyhrožuje nebo obtěžuje novináře, musí být tyto činy odsouzeny, vyšetřeny a zveřejněny nezávislými vyšetřovateli.

8. Policie by měla být proškolená a měla by být pravidelně informována o právech novinářů.“²⁷

²⁶ *Policejní kodex svobody tisku* [online]. Spolková republika Německo: Press Freedom Police Codex, 2021 [cit. 2021-03-01]. Dostupné z WWW: <<http://policecodex.eu/why-we-created-the-press-freedom-police-codex-editorial/>>.

²⁷ *Policejní kodex svobody tisku* [online]. Spolková republika Německo: Press Freedom Police Codex, 2021 [cit. 2021-03-01]. Dostupné z WWW: <<http://policecodex.eu/why-we-created-the-press-freedom-police-codex-editorial/>>.

4.1 Význam policejní etiky

Policejní etika je velmi důležitá. Policista musí svým chováním jít příkladem občanům, neměl by sám porušovat zákony své země. Jeho největším cílem je budovat dobré jméno bezpečnostnímu sboru PČR a to tím způsobem, že bude naslouchat lidem, co je trápí v dnešní době, bude dobře vystupovat, bude upraven a bude se chovat profesionálně a empaticky, jak k oznamovatelům, tak i k osobám, jež jsou omezeny na osobní svobodu, nebude zneužívat ani využívat svého postavení.

S tímto samozřejmě souvisí i to, že chování policisty, který vykonává dohled na bezpečnost a plynulost silničního provozu, řeší s řidiči jejich protiprávní jednání na úseku dopravních přestupků a následně mimo službu provádí to, za co ukládal těmto řidičům sankce za přestupky v dopravě. Tohle jednání lze označit rčením, že člověk káže vodu a pije víno. V dnešní době, kdy každý má mobilní telefon při sobě je vlastně každý člověk v této zemi tzv. dozor nad policisty. V médiích si lze všimnout, jak lidé natáčejí policisty a zde je vidět, že opravdu někteří příslušníci PČR nejednají tak, jak by měli nebo od nich veřejnost očekává. Lidé, kteří mají negativní zkušenost s Policií ČR, se bohužel jen těžko zbavují předsudků, že tento sbor funguje tak jak by měl. To, jak se policie prezentuje navenek je důležité. Protože jestli policie nebude jednat podle zákona a nebude dodržovat služební kázeň, příslušníci nebudou řádně upraveni, nebudou profesionální, jejich kredit bude klesat a tento trend je velmi těžké opět zvedat, ačkoliv důvěra v policii je za posledních 20 let na nejvyšším bodě.

Policejní etika je důležitá při budování vztahu mezi příslušníkem PČR a občanem ČR. Jakmile se tento vztah z jakéhokoliv důvodu přeruší nebo naruší, klesá důvěra veřejnosti v organizaci PČR. Snahou PČR by mělo získat občany pro úzkou spolupráci nikoliv na základě donucování, nýbrž na základě zmíněné důvěry.

4.2 Porušení policejní etiky

V této kapitole by autor práce rád uvedl, čím vším může příslušník PČR znevážit svůj sbor, kterému složil služební slib. Samotná existence morálních a právních norem, které dávají rámec policejní profesi, nezaručí, že nedojde k jejich porušení ze strany příslušníka PČR. Dodržování pravidel a vzorů chování by příslušník PČR měl jít příkladem občanů. Často se však stává, že strážce zákona tyto vzorce a pravidla poruší a nedrží se jich. Porušení etických norem se v mnoha případech překrývá s porušením zákona. K porušení etického kodexu či dokonce porušení zákona ze strany příslušníka PČR dochází, buď ve výkonu služby či mimo ni.

Autor práce by se chtěl podělit o zkušenost ze své služební praxe, kdy vykonával hlídkovou činnost zaměřenou na bezpečnost a plynulost silničního provozu. Při této kontrole se hlídka rozhodla zastavit vozidlo a následnou kontrolou bylo zjištěno, že řidič je pod vlivem alkoholu, přesněji měl v dechu přes jedno promile alkoholu. Během této kontroly se snažil řidič hlídku podplatit, nabízením částky 5.000,- Kč každému policistovi i přesto že byl ze strany hlídky poučen, že by se tím mohl dopouštět protiprávního jednání. Svého jednání však nezanechal, a proto byl následně ze strany hlídky PČR zadržen. V případě toho, že by zakročující policisté převzali finanční hotovost a nechali jet dále beztrestně řidiče, spáchali by trestný čin přijetí úplatku a zmíněný řidič by spáchal trestný čin podplacení.

Korupce je celosvětový problém, jenž se vyskytuje v politice, v hospodářství i ve státní správě. Boj proti korupci je dlouhodobým procesem a vyžaduje aktivní spolupráci veřejné správy.²⁸

Při použití donucovacích prostředků se příslušník PČR nesmí dopustit protiprávního jednání, zejména musí brát ohled na základní povinnosti příslušníka PČR jako poučení, přiměřenost postupu, prokazování příslušnosti, iniciativu a zdvořilost. Policista používá donucovací prostředky dle zákona, nesmí osobě způsobit újmu zcela zjevně nepřiměřenou povaze a nebezpečnosti jejího protiprávního jednání.

²⁸ *Protikorupční dokumenty vlády* [online]. Praha: MSČR, 2020 [cit. 2021-03-02]. Dostupné z WWW: <<http://korupce.cz/protikorupcni-dokumenty-vlady>>.

Příslušník PČR znevažuje svůj sbor tím, že se chová nevhodně. Nedodrží pravidla slušného chování, na veřejnosti kouří, konzumuje jídlo a vykonává službu bez předepsaných oděvních součástí. Má neupravený zevnějšek nebo dokonce ve službě spí. Tímto by chtěl autor práce shrnout, že příslušník to v dnešní době nemá určitě jednoduché, ale sám za sebe si dovolí tvrdit, že většina kolegů bude zcela jistě ráda, když se s nepoctivými příslušníky bezpečnostní sbor, co nejrychleji rozloučí a dojde tak k ukončení jejich služebního poměru. Celoživotním postojem příslušníka PČR by mělo být budovat co nejlepší obraz vůči veřejnosti a vytvářet tak dobrý vztah a styk s občany ČR, který by vedl k efektivní spolupráci. Z autorova pohledu a pouhého pocitu lze uvést, že v současné době je registrováno u občanů ČR, že vnímají Policii ČR více než kladně, a dokonce v tuto instituci věří, což je velmi důležité.

4.2.1 Příklady porušení policejní etiky

Dle aktuálního pocitu a vlastního pohledu autora práce dochází k porušení policejní etiky v řadách PČR. Nutno podotknout, že k porušení profesní etiky dochází ve veřejné i soukromé sféře. Na druhou stranu PČR je orgán veřejné moci a příslušník tohoto sboru by měl za své jednání nést následky, tedy v tom případě, že se dopustí protiprávního jednání. V této kapitole autor práce uvádí příklady porušení policejní etiky příslušníkem PČR. O porušení některých právních předpisů příslušníky se občané dozvědí často z médií jako je televize, internet či rádio.

Na začátku roku 2021 porušil policejní etiku krajský ředitel Libereckého kraje plk. Husák. Ten se v době nouzového stavu v ČR způsobeném nemocí COVID 19, tedy v době, kdy jsou uzavřené veškeré obchody a restaurační zařízení mají otevřená pouze výdejní okénka, účastnil tajné oslavy v jednom z teplických hotelů. Zmíněnou oslavu organizoval bývalý poslanec a vlivný podnikatel. Akce se účastnili jak současní, tak bývalí poslanci Parlamentu ČR, dokonce zde byl i bývalý premiér ČR a další vlivní lidé. Samotný organizátor akce a desítky hostů porušili platná vládní nařízení. Věc bude prověřovat PČR a v případě prokázání viny všech zúčastněných, bude věc předána příslušnému správnímu orgánu k projednání. Policejní prezident reagoval na přítomnost krajského ředitele na oslavě tím, že ho odvolal z funkce ředitele Libereckého kraje, kdy na této pozici skončil k 1. 2. 2021 a byl přeřazen na Policejní prezidium. V současné době je vedeno proti plk. Husákovi interní šetření ze strany vnitřní kontroly Policejního Prezidia, kdy mu hrozí kázeňský trest.²⁹

Další porušení policejní etiky, které se dostalo až na internetové stránky deníku *Expres*, se stalo v roce 2017 v Karlových Varech, kde příslušníci PČR při noční službě spali ve služebním vozidle. Při tomto spánku byli policisté zachyceni mobilním telefonem čtenáře deníku, který neváhal ihned fotografie zaslat na zmíněný deník. Za tento prohřešek dostala hlídka kázeňský postih, za své jednání se později veřejně omluvili.³⁰

²⁹ VACHTL, J. *Na párty v Teplicích byl i policejní šéf Husák. Hamáček ho vyzval k odchodu.* [online]. Praha: Idnes.cz, 2021 [cit. 2021-02-06]. Dostupné z WWW: <https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/koronavirus-v-cesku-oslava-narozenin-teplice-hotel-vladislav-husak-policejni-reditel-liberecky-kraj.A210125_203024_domaci_chtl>.

³⁰ HORÁKOVÁ, K. *Pomáhat a chrápat? Čtenář Expresu nachytl policisty, jak si ve službě dávají šlofíka* [online]. Praha: Mafra, 2017 [cit. 2021-03-01]. Dostupné z WWW: <http://www.expres.cz/viral/policie-cr-spi-ve-sluzbe.A170110_112326_dx-viral_khor>.

Nejčastějším překročením z etického hlediska a vlastně porušením zákona je, když policista přijme úplatek za protislužbu. Většinou k tomuto protiprávní jednání dochází při silniční kontrole. Ze své praxe může autor práce dodat, že již zaregistroval porušení etického kodexu a porušení zákona ze strany příslušníka PČR. V době provádění hlídkové služby byl se svým kolegou vyslán na oznámení, ve kterém se uvádělo, že na dálnici D5 směr na Prahu civilisté napadají policisty. Na místo autor práce vyjel ihned se svým kolegou. Na místě byli spatřeni spoutaní policisté z dálničního oddělení, u kterých stáli příslušníci Generální inspekce bezpečnostních sborů, kteří je zadrželi bezprostředně po spáchání trestného činu. Oba při silniční kontrole požadovali po řidiči úplatek. Následně vyšlo najevo od příslušníků Generální inspekce bezpečnostních sborů, že tito zadržení policisté se dopouštěli protiprávního jednání již delší dobu a byli již pro tuto trestnou činnost sledováni nějakou dobu. Po tomto spáchaném skutku oba policisté skončili a opustili řady PČR.

4.2.2 Etika

„Tato věda se označuje za praktickou filosofii a z toho ohledu bývá teoretická filosofie chápána jako příprava k praktickému jednání. Název Etika je odvozen z řeckého ÉTHOS, což znamená místo, bydlení, zvyk, obyčej. Etika je filosofická disciplína, zabývající se vztahem lidského jednání k morálním normám, původem a povahou těchto norem, jakož i smyslem lidského života a problémem jeho štěstí.“³¹

Etiku dělíme dále na deskriptivní, individuální a sociální. Deskriptivní znázorňuje mravní hodnoty, popisuje, co je obsahem mravních hodnot a jak probíhá rozhodování. Etika individuální zkoumá otázky a cíle mravních hodnot jednotlivců. Sociální etika zkoumá mravní hodnoty v různých společenstvích a skupinách. V dnešní době se často hovoří o etice profesní, která je představena v další kapitole. Důležitým úkolem etiky pro zachování lidstva je najít vyváženou pomyslnou osu mezi respektováním základního mravního vědomí a hodnot.³²

Aristoteles označoval etiku jako praktickou filozofii, kterou dělil na teoretickou, praktickou a poetickou, kdy k praktické filozofii dle něj patřila etika, politika a ekonomie. Etika se zmiňuje o morálním jednání, není však samostatnou morálkou, pouze se zabývá morálkou. Zjišťuje mravní hodnoty lidského chování, společenství a opodstatňuje jejich oprávnění.³³

Etický postoj se v životě pozná tak, že člověk neustále přemýšlí a nespokojí se s tím, že něco opravdu je nebo není. Tento životní postoj charakterizuje otázka po smyslu života, neustálé kritiky a zpochybňování vlastního postoje k samotnému světu. Etickým jednáním je bezesporu schopnost přijmout názor, myšlenku nebo postoj ostatního člověka. *„Souhrnně řečeno etické tázání je vždy přesahem od konstatování k ideálu, je poukazem k transcenci daného stavu a v tomto smyslu je vždy sebezdokonalením jednice i společnosti.“³⁴*

³¹ BLECHA, I. *Filosofie*. 4. opr. a rozš. vyd. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2002, s. 220.

³² ADAMOVÁ, L., DUDÁK, V., VENTURA, V. *Základy filosofie, etiky: základy společenských věd: pro střední školy*. 4. vyd. Praha: Fortuna, 2004, s. 125-126.

³³ BRUGGER, W. *Filosofický slovník*. Praha: Naše vojsko, 2006, s. 130-131.

³⁴ NESVADBA, P. *Policejní etika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, s. 11-15.

4.2.3 Profesní etika

Každé povolání, každá profese má svojí vlastní etiku, která si žije svým vlastním životem, někdy také stačí, jak si ji ve firmě vymyslí nebo stanoví pokynem, interním aktem nebo jak si ji schválí. Profesní etika vyjadřuje, jak se určitá skupina lidí chová, jak vypadá, čím se řídí. Důraz je kladen hlavně na dodržování profesní etiky daného povolání, kdy při porušení pravidel jednotlivce dochází zpravidla k porušení dobré pověsti a dobrého jména řemesla. Při výkonu povolání se musí dodržovat zákon a nesmí se v žádném případě obcházet. Idea toho, co je z právního hlediska považováno za legální, nemusí být z etického pohledu povolené. Profese, které pečují o pověst a dobré jméno společnosti, si vytvářejí etické kodexy, od kterých očekávají, že se jimi budou řídit zaměstnanci. To zaručí vzájemnou dobrou spolupráci mezi klientem a zaměstnancem a vede ke spokojenosti celé společnosti. Pojem profesní etika znamená souhrn etických pravidel, které regulují chování a jednání jednotlivců v určitých oborech lidské činnosti. Pravidla jsou nastavena ve formě etických kodexů. Jedná se o dokumenty upravující chování v jednotlivých profesích a společnostech. Dodržování těchto kodexů je závazné nebo na bázi dobrovolnosti. Za nejstarší kodex můžeme považovat Desatero přikázání v Bibli. Důležitost profesních etik spočívá v tom, že chrání společnost a skupiny před osobními zájmy jednotlivců profesních skupin, kdy zamezuje tomu, že nedojde k porušení zodpovědnosti a loajalitě vázané ke společnosti nebo skupině. Nerespektování těchto pravidel, tedy profesní etiky, ústí k tomu, že dojde k nedůvěře velké části veřejnosti tak i té odborné.³⁵

Profesní etika - „Pod tímto pojmem se rozumí jedna ze součástí aplikované etiky, která reflektuje etické aspekty pohledů a problémů vznikajících v rámci určitých povolání. Profesní etika se věnuje etickým normám a hodnotám a taktéž povinnosti jejich dodržování v konkrétní profesi. To znamená, že profesní etiky spadají do skupiny deontologických etik (jsou etikami povinností). Ve vztahu k představitelům profese jde o formu kolektivní etiky, kterou by měly v praxi uplatňovat konkrétní subjekt.“³⁶

³⁵ JANOTOVÁ, H., SCHELLE, K., SCHELLEOVÁ, I. *Profesní etika*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 15-17.

³⁶ JANOTOVÁ, H., SCHELLE, K., SCHELLEOVÁ, I. *Profesní etika*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005, s. 17.

4.2.4 Morálka

„Pojem morálka pochází od latinského „mos“, což znamená „vůle“. Morálka bývá vesměs ve filozofické a etické kultuře chápána jako historicky daný soubor hodnot, principů, norem a ideálů, které specifikuje, co je „dobré“ pro určitou sociální skupinu (komunitu, společenství či společnost jako takovou). Zjednodušeně řečeno, morálka je „souhrn pravidel, co se v dané společnosti, vrstvě, skupině prostě dělá a nedělá“³⁷

Dá se říct, že morálce se každý učí již od svého útlého věku. Je totiž součástí své rodiny, nějakým způsobem je vychováván a nějakým způsobem je veden. A to jak je veden, chápe tak, že je veden zřejmě správně. Jako malý chodí do školky a školy. Učí se novým věcem, jak se chovat ve společnosti, v partě a opět doma. Dalším důležitým bodem v podobě morálky je určitě také to, kde se daný člověk nachází a kde vyrůstá. Myšleno tím způsobem, že se dítě bude chovat jinak v České republice nebo v nějaké africké zemi. Jde o to, že každá země a každá kultura má jinou identitu, morálku a hodnoty, které si drží a přenáší dále na své děti a další potomky. Morálka je spojena s hodnotami a mravními postoji člověka ve společnosti.

"Morálku a morální jednání lze charakterizovat jako soubor rozhodnutí, zvyklostí a ideálů, podle kterých každý člověk jedná nebo alespoň by jednat měl. Morálku tak můžeme považovat za určitý zvyk, mrav či obyčej, jež určuje charakter a způsobilé jednání jedince ve společnosti. Morálka je následně podmiňována možností člověka svobodně jednat a svobodně volit vlastní krok a vlastní."³⁸

Za zákon o morálce se dá považovat soubor mravů, který hovoří o principu morálky, jenž určuje, co je mravní dobro. Morálka, mravnost je tak postoj člověka, spočívající na svobodném rozhodnutí vůči mravnímu zákonu. Morálně vhodné je to, co souhlasí s objektivní etickou hodnotou.³⁹

³⁷ NESVADBA, P. *Policejní etika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, s. 11.

³⁸ RADVAN, E. *Úvod do filosofie a etiky*. Brno: Institut mezioborových studií Brno, 2012, s. 85.

³⁹ BRUGGER, W. *Filozofický slovník*. Praha: Naše vojsko, 2006, s. 249-250.

4.3 Etický kodex Policie ČR

Současný policejní kodex s názvem Etický kodex PČR (viz. příloha č. IV) vyšel v platnosti v roce 2005 a to za doby policejního prezidenta brig. generála Bohuslava Martinů, jenž byl včele policie. Byl založen jako vzor pro všechny policisty, jehož cíl byl zkvalitnit komunikaci a posílit důvěru veřejnosti v policii. Mezi cíle PČR patří chránit bezpečnost a pořádek ve společnosti, prosazovat zákon, chránit práva a svobody osob, preventivně působit proti trestné a jiné protiprávní činnosti a potírat ji, usilovat o trvalou podporu a důvěru veřejnosti. Základní hodnoty, které prosazuje PČR, jsou profesionalita, nestrannost, odpovědnost, ohleduplnost a bezúhonnost.⁴⁰

Dodržování kodexu je důležité z hlediska hodnocení práce policistů, jak na ně nahlíží veřejnost. V případě nedodržení kodexu a nařízení, klesá dobré jméno organizace PČR v očích veřejnosti. Při porušování pravidel a nařízení příslušníkem PČR se ztrácí důvěra veřejnosti k této organizaci. Každou chybou, každým pochybením si PČR řeže sama pod sebou pomyslnou větev a je opravdu hodně těžké důvěru a pověst bezpečnostního sboru opět získat. Příslušník PČR často svým jednáním působí nadřazeně a na mnoho lidí může působit arogantně. Dále se policista v uniformě nebo bez uniformy často chová k lidem neempaticky a řeší s nimi jejich problém tak, že veškeré věci bagatelizuje. Autor práce ze své zkušenosti může uvést, že na příslušníka PČR také působí to, jak funguje ve svém osobním životě. To znamená, že pokud se například rozvádí nebo prožívá těžké období ve svém soukromém životě, tak to se bohužel podepisuje na dalším jednání a konání ve služební době.

Etický kodex PČR podepisuje již od začátku své služební kariéry každý nastupující příslušník PČR. Tento kodex je jedním z nejdůležitějších souborů, se kterým se musí seznámit. Během svého služebního života je příslušník PČR povinen nastudovat také mnoho interních aktů jako např. Závazný pokyn policejního prezidenta (dále jen „ZPPP“), Bezpečnost a ochranu zdraví při práci a měnící se právní předpisy.

⁴⁰ Policie ČR. *Etický kodex Policie České republiky* [online]. Praha: MVČR, 2021 [cit. 2021-01-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/eticky-kodex-policie-ceske-republiky.aspx>>.

4.4 Vzhled příslušníka Policie ČR

Příslušník PČR nosí stejnokroj podle útvaru PČR a jeho organizačního článku, na základě vlastního uvážení, na základě charakteru služby a povětrnostních podmínek. Nadřízený však může rozhodnout o vystrojení příslušníků. Příslušníci, kteří jsou veleni ve stejné hlídce, musí být jednotně ustrojeni. Základní povinností příslušníka PČR je být řádně ustrojen, musí používat předepsané stejnokrojové součástky. V žádném případě nesmí příslušník PČR kombinovat služební stejnokroj s civilním oblečením. Nesmí prodávat ani předávat služební věci osobě, která není policista.⁴¹

Příslušník PČR se musí řídit ustanovením Etického kodexu, musí dbát o svou dobrou pověst a bezúhonnost. Při provedeném úkonu se musí představit hodnostním označením a svým jménem. Během výkonu svého povolání nesmí tykat osobám zjevně starším 15 let a osoby musí oslovovat, pane, paní nebo slečno. Při výkonu služby by se měl zdržet důvěrností a na veřejnosti by se měl zdržet jakékoliv konzumace jídla, žvýkání a jiného nevhodného chování. Měl by udržovat pořádek a čistotu v objektech výkonu služby. Mezi další povinnosti patří chránit svěřené pomůcky a zamezit jejich případnou ztrátu. Další povinnosti příslušníka PČR je jeho vzhled. Měl by být řádně ustrojen, upraven, ostříhán, oholen nebo by měl mít upravený vous. Vlasy musí být upraveny konvenčním způsobem, nesmějí přesahovat límec košile. Příslušník PČR nesmí mít na veřejnosti a během služby upravené vlasy nadměrně nepřirozenými barvami. Autor musí ze své praxe uvést, že většinou tento závazný pokyn porušují příslušnice PČR, které mají obarvené vlasy nepřirozenými barvami nebo mají rozpuštěné vlasy ve výkonu služby. Příslušník musí také zakrýt své tetování, proto je možné spatřit na ulicích příslušníka, který má na své paži návrh. Zákaz kouření platí pro příslušníky PČR ve služebních prostředcích a na veřejnosti, je-li ve služebním stejnokroji.⁴²

⁴¹ Interní materiál Policie ČR, ZPPP č. 290/2017, *stejnokrojový předpis*, s. 2-6.

⁴² Interní materiál Policie ČR, ZPPP č. 181/2006, *kterým se stanoví základní pravidla chování, služebního jednání a služební zdvořilosti v Policii ČR*, s. 1-6.

4.5 Dohled nad příslušníky Policie ČR

V současné době kontroluje a dohlíží na práci příslušníků PČR Odbor vnitřní kontroly (dále jen „OVK“) a GIBS. Tyto orgány zpravidla zahajují s příslušníky PČR vyšetřování jejich pochybení nebo zanedbání ve službě, buď z vlastní iniciativy, nebo na základě medializace. Z největší části na základě stížnosti občanů, kteří nebyli spokojeni s prací příslušníka PČR a to z jakýchkoliv důvodů.

OVK řeší podezření z pochybení příslušníků PČR. Za porušení může hrozit příslušníkovi kázeňský přestupek nebo i odebrání části služebního příjmu, nejvýše však 25 procent na 3 měsíce. Dále může být příslušník potrestán za tzv. negativní událost-napomenutím. Můžeme dodat, že OVK řeší většinou s příslušníkem PČR protiprávní jednání v rovině přestupku. Na webových stránkách PČR lze nalézt kompletní návod, jak a kde si může občan stěžovat na práci příslušníků PČR. Na těchto stránkách PČR vyzývá občany, kteří se setkali s nevhodným až protizákonným jednáním příslušníka PČR, aby na tuto skutečnost poukázali. Předmětem stížnosti by mělo být evidenční číslo příslušníka PČR, den a místo, kde došlo k incidentu mezi občanem a Policií ČR, dále je potřeba přesně popsat co příslušník spáchal. Stížnost (viz. příloha č. III) je možno poslat na uvedený seznam na internetových stránkách PČR. Stížnost občana by měla být vyřízena nejdéle do 60 dnů od doručení stížnosti.⁴³

Zkušenosti s pracovníky OVK má také autor práce, jelikož byl již řešen pro své údajné protiprávní jednání, kterého se měl dopustit ve službě. Po veškerých zjištěných skutečnostech a provedených výsleších bylo zjištěno, že autor práce se nedopustil žádného protiprávního jednání. Byl řešen celkem ve třech případech, které byly vyhodnoceny jako neodůvodněná stížnost. Nicméně důležitost tohoto prověřování autor práce uznává jako nedílnou součást popisované problematiky, kterou je třeba brát s veškerým respektem.

⁴³ Policie ČR. *Jak a kde si může občan stěžovat* [online]. Praha: MVČR, 2021 [cit. 2021-01-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/urad-vnitri-kontroly-jak-a-kde-si-muze-obcan-stezovat.aspx>>.

Hlavním předmětem činnosti GIBS je vyhledávat, odhalovat a vyšetřovat skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, jehož pachatelem je příslušník PČR, příslušník Celní správy, příslušník Vězeňské služby, příslušník GIBS anebo zaměstnanci těchto útvarů. Úkoly tohoto útvaru jsou vymezeny zákonem s názvem o Generální inspekci bezpečnostních sborů č. 341/2011 Sb. Účinnost tohoto sboru se datuje k 1. 1. 2012. Inspekce také provádí zkoušku spolehlivosti protiprávního jednání uvedených příslušníků a zaměstnanců. Navrhuje proti takové činnosti opatření a vydává metodická doporučení pro činnost jednotlivých bezpečnostních sborů.⁴⁴

⁴⁴ ČESKO. Zákon č. 341/2011 Sb., o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2011, částka 120, s. 4242.

5 Průzkumné šetření

Praktickou část bakalářské práce tvoří průzkumné šetření, které je vytvořeno v rámci dotazníků vlastní konstrukce přes portál www.surveymonkey.com. Jejich cílem je zjistit, jak společnost vnímá fungování PČR jako bezpečnostního sboru, zda je policejní etika důležitá pro společnost a jaký má význam. Dalším cílem práce je zjistit, zda příslušník PČR má jít příkladem veřejnosti a jak nejčastěji příslušník PČR porušuje svým jednáním policejní etiku.

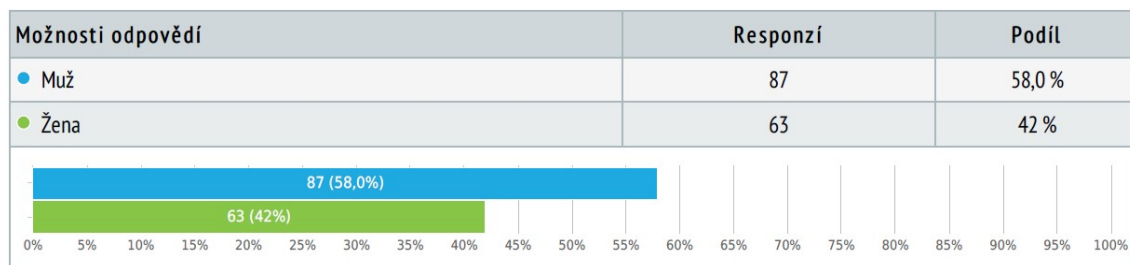
Dotazníky jsou určeny pro dvě skupiny respondentů. První skupina je zastoupena občany ČR, konkrétně jsou to obyvatelé Plzeňského kraje. Příslušníky PČR zařazené na území Plzeňského kraje představuje druhá skupina účastníků dotazníkového šetření. Autor práce si zvolil zmíněný kraj, protože sám žije v okrese Plzeň-město a je zde také služebně zařazen. Pro variantu dvou dotazníků se autor práce rozhodl, protože chce zjistit, do jaké míry pohlíží obě skupiny na problematiku porušování policejní etiky. Sám autor se snaží zjistit, jestli mají občané Plzeňského kraje stejný nebo spíše odlišný názor než příslušníci PČR zařazení na území stejného kraje na výše uvedenou problematiku. Do průzkumného šetření se zapojilo celkem tři sta respondentů. Každou skupinu tvoří sto padesát účastníků dotazníku. Mezi respondenty bylo šířeno průzkumné šetření v rámci dotazníku, který byl rozeslán prostřednictvím sociálních sítí (Facebook, Whats app, email). Sběr dat probíhal v době od 1. 2. 2021 do 26. 2. 2021. V dalších kapitolách bakalářská práce oba dotazníky pro skupiny detailně zanalyzuje. Výsledky dotazníků vyhodnocuje a zobrazuje pomocí přehledných grafů. Na základě vyhodnocení odpovědí respondentů jsou oba dotazníky porovnány.

V závěru této kapitoly autor práce navrhuje opatření, která by vedla ke zlepšení vztahu mezi příslušníky PČR a občany ČR. Dále navrhuje, jak by se mohla zlepšit ze strany státních policistů policejní etika a jejich chování vůči občanům ČR.

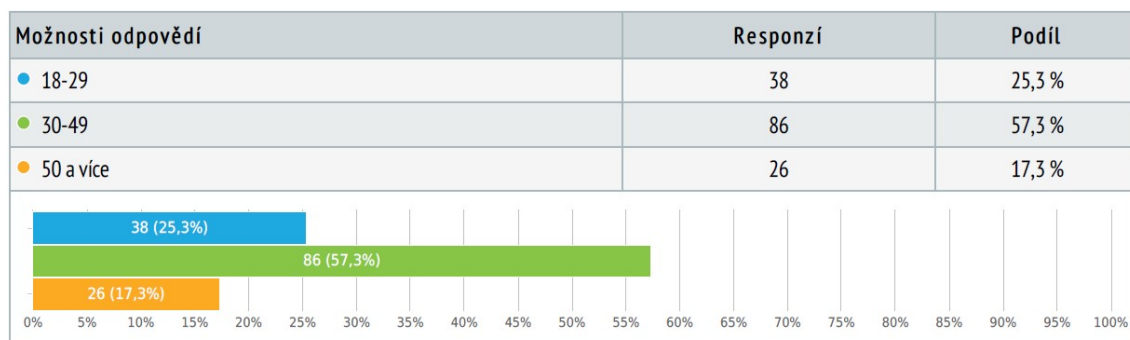
5.1 Dotazník pro občany Plzeňského kraje

První část průzkumného šetření tvoří dotazník pro občany Plzeňského kraje (viz. příloha č. I). Dotazník vytvořen na webovém portále survio.com a šířen prostřednictvím odkazu: <https://www.survio.com/survey/d/H8H9V6B9Z2V2U0E2K>. Tohoto průzkumného šetření se účastnilo celkem 150 respondentů. Nejprve autor práce dle provedeného dotazníku charakterizuje dotazovanou skupinu, které se týkají první tři otázky. Jak je již patrné ze znázorněného grafu č. 1, tak respondenty zastupuje ve větší míře mužské pohlaví s odpovědí 87 respondentů. Tato odpověď tvoří 58 % ze všech dotázaných. Druhá volba odpovědi na tuto otázku byla v označení ženského pohlaví, kdy tuto možnost vyplnilo 63 žen se zastoupením 42 % z celkového počtu respondentů. Úkolem otázky č. 2 bylo zjistit, jaká věková skupina nejvíce popisuje skupinu občanů Plzeňského kraje. Jak znázorňuje graf č. 2, tak respondenti jsou nejvíce zastoupeni ve věku 30-49, což uvedlo 86 respondentů s podílem 57,3 % z celkového počtu odpovídajících. Počet 38 respondentů, kteří jsou ve věku 18-29 let tvořilo 25,3 % z celkových odpovědí. Poslední skupinu starší 50 let a více tvoří 26 odpovídajících, což zastupuje 17,3 % všech respondentů.

Graf č. 1: Pohlaví?⁴⁵

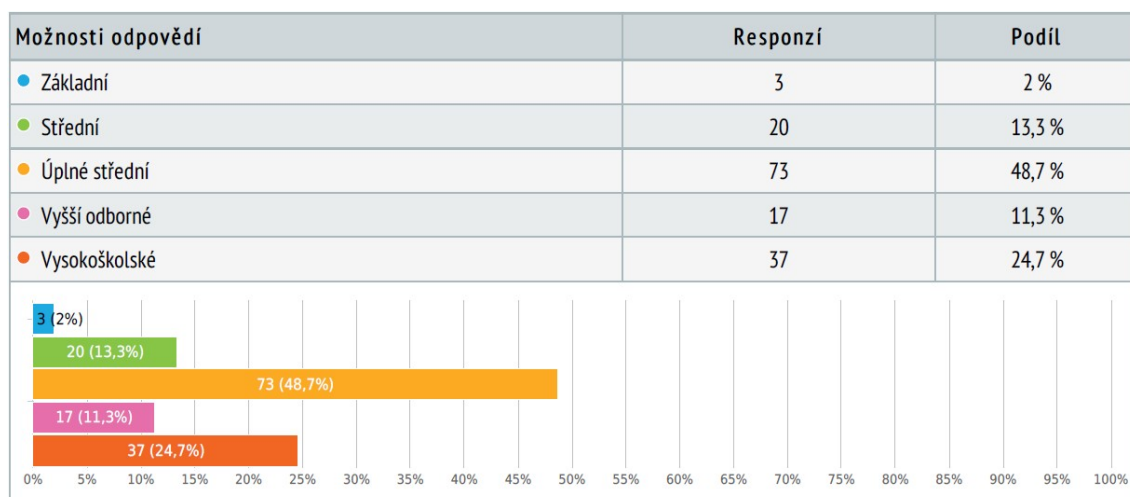
Graf č. 2: Věk?⁴⁶

⁴⁵ Vlastní zdroj, 2021.

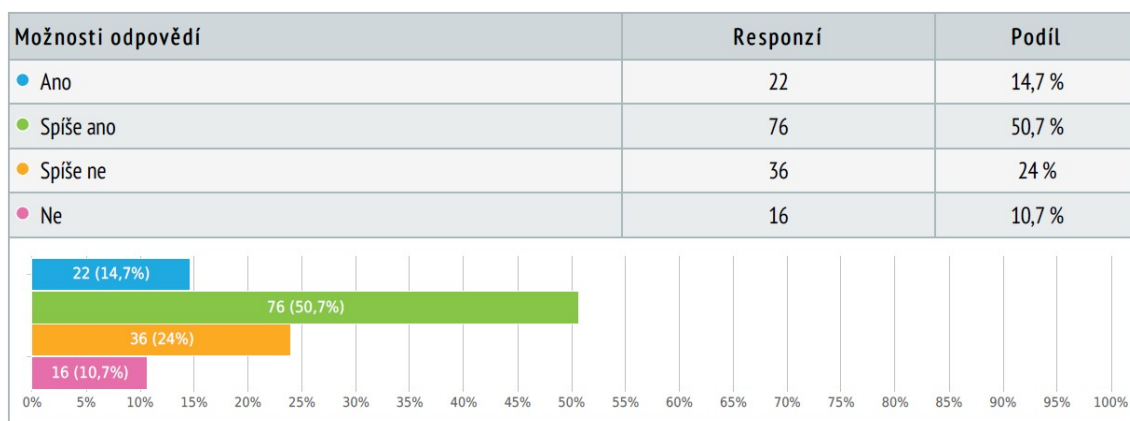
⁴⁶ Vlastní zdroj, 2021.

Graf č. 3: Dosažené vzdělání?⁴⁷

Dalším charakteristickým rysem je dosažené vzdělání respondentů, kdy nejvíce je zastoupena možnost úplného středoškolského vzdělání, odpovědi jsou znázorněny v grafu č. 3, kdy tuto možnost zaškrtnulo ve svých odpovědích 73 respondentů s podílem vyjádřených 48,7 % veškerých dotazovaných. Druhou nejčastější odpovědí byla zvolená možnost vysokoškolského vzdělání, což odpovědělo 37 respondentů s podílem 24,7 %. Další odpovědí byla možnost středního vzdělání bez maturity, což odpovědělo 20 zástupců Plzeňského kraje s podílem 13,3 % všech odpovědí. Vyšší odborné vzdělání uvedlo 17 odpovídajících, což činilo podíl 11,3 % všech odpovědí. Poslední možnost odpovědi v této otázce, byla varianta odpovědi základní vzdělání, což odpověděli 3 respondenti s podílem 2 % všech zúčastněných.

Graf č. 4: Víte co je obsahem etického kodexu Policie ČR?⁴⁸

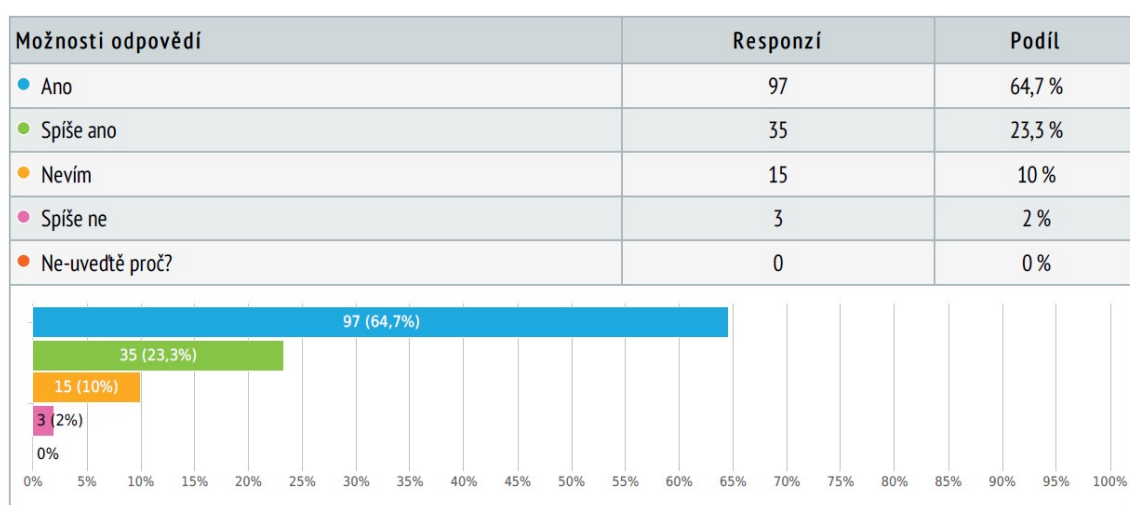

⁴⁷ Vlastní zdroj, 2021.

⁴⁸ Vlastní zdroj, 2021.

Otázka č. 4 má za úkol zjistit, zda občané Plzeňského kraje ví co je obsahem etického kodexu PČR. Dle odpovědí ze znázorněného grafu č. 4 je patrné, že jsou si respondenti vědomi, co je obsahem, neboť 76 respondentů odpovědělo, že spíše ano s podílem 50,7 % všech dotázaných. Dále uvedlo 36 respondentů, že spíše ne s podílem 24 % odpovědí. Odpověď ano uvedlo 22 účastníků dotazníku s podílem 14,7 % a možnost ne 16 respondentů s podílem 10,7 %. Dohromady lze tedy shrnout, že etický kodex zná 65,4 % všech zúčastněných a 34,7 % etický kodex PČR neznají.

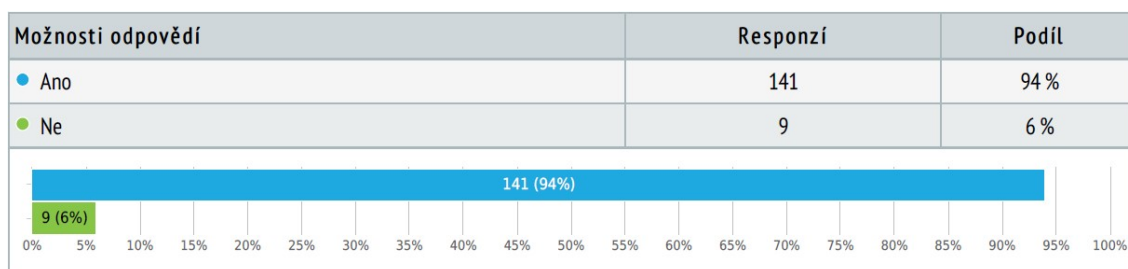
Graf č. 5: Domníváte se, že výuka policejní etiky, by měla být nezbytnou součástí další odborné přípravy policistů?⁴⁹

Odpovědi na otázku č. 5 jsou znázorněny v grafu č. 5, úkolem bylo zjistit, zda policejní etika by měla být nezbytnou součástí odborné přípravy policistů. Možnost ano zmínilo 97 respondentů s podílem 64,7 % všech odpovědí. Dále tuto možnost potvrdilo dalších 35 respondentů s podílem 23,3 %, kteří odpověděli, že spíše ano. 15 respondentů odpovědělo, že neví s podílem 10 %. Možnost spíše ne, uvedli pouze 3 účastníci dotazníku s podílem 2 %.

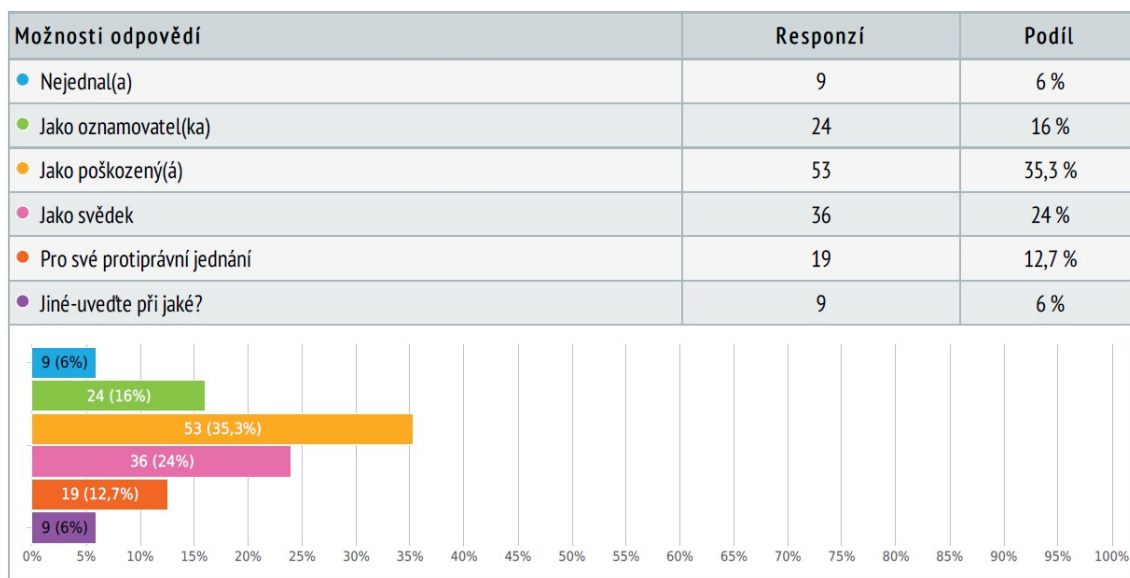
⁴⁹ Vlastní zdroj, 2021.

Graf č. 6: Už jste někdy jednal(a) s příslušníkem Policie ČR?⁵⁰

Úkolem otázky č. 6 je zjistit, zda již občan Plzeňského kraje jednal s příslušníkem PČR. Možnost ano uvedlo 141 respondentů s podílem 94 % všech dotazovaných. Pouze 9 účastníků dotazníku uvedlo, že ne s podílem 6 %.

Graf č. 7: Při jaké příležitosti jste jednal (a) s příslušníkem Policie ČR?⁵¹

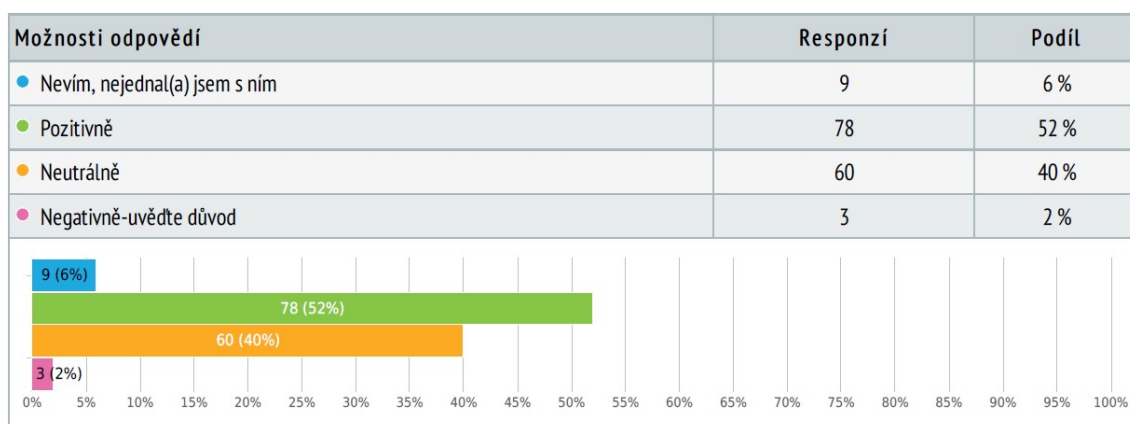
Graf č. 7 znázorňuje odpovědi respondentů na otázku, při jaké příležitosti jednali s příslušníkem PČR. Nejčastější odpovědí byla možnost jako poškozený v 53 případech s podílem 35,3 % všech odpovědí. Druhou nejpočetnější odpovědí byla, že se příslušníkem PČR setkali jako svědci, s počtem 36 respondentů s celkovým podílem 24 %. Dále se rozhodli účastníci dotazníku zvolit odpověď, že se setkali s příslušníkem jako oznamovatelé, s počtem 24 respondentů s podílem 16 %. Dále uvedli v počtu 9, že s příslušníkem nejednali, což potvrdili také v otázce č. 6. Poslední možnost byla jiná a uvést tedy při jaké příležitosti, respondenti uváděli odpovědi jako „silniční kontrola, při řešení dopravního přestupku.“⁵²

⁵⁰ Vlastní zdroj, 2021.

⁵¹ Vlastní zdroj, 2021.

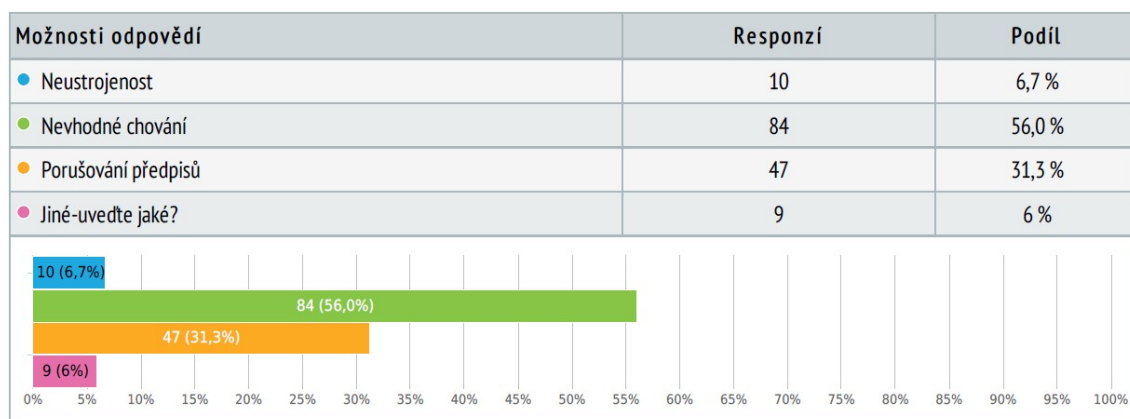
⁵² Vlastní zdroj, 2021.

Graf č. 8: Jak na Vás při té příležitosti působil příslušník Policie ČR?⁵³

V tomto grafu je vyhodnocena otázka č. 8, která zní, jak při jednání na občany Plzeňského kraje působil příslušník PČR. Jak již bylo zmíněno a znázorněno grafem č. 6 a 7, tak v této možnosti je uvedeno, nevím nejednal jsem s ním v počtu 9 respondentů, což je 6 %. Nejčastější odpovědí na tuto otázku je, že pozitivně, v počtu 78 respondentů s celkovým podílem 52 %. Jako možnost neutrálně zvolilo celkem 60 účastníků dotazníku s podílem 40 %. Pouze 3 respondenti uvedli negativně, kdy tato odpověď byla otevřená v tom smyslu, aby uvedli konkrétní důvod negativní zkušenosti s příslušníkem PČR. Následně uvedli, že se choval „*nehodně, arogantně, zlehčoval vážnost situace.*“⁵⁴

Graf č. 9: Jaké je podle Vás nejčastější porušení policejní etiky v praxi?⁵⁵

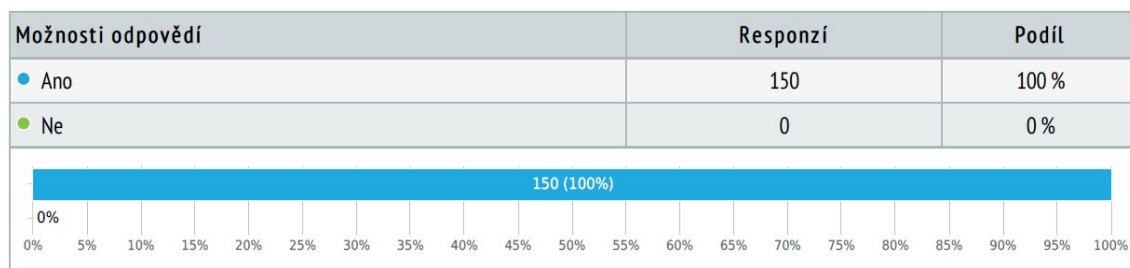
⁵³ Vlastní zdroj, 2021.

⁵⁴ Vlastní zdroj, 2021.

⁵⁵ Vlastní zdroj, 2021.

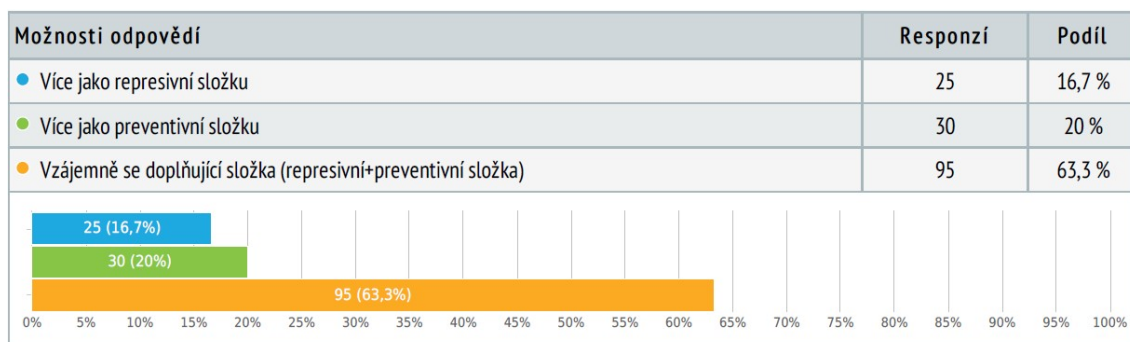
Úkolem otázky č. 9 je zjistit jaké je z pohledu občanů Plzeňského kraje nejčastější porušení policejní etiky v praxi. Odpovědi jsou znázorněny v grafu č. 9. Nejčastější možností, kterou označilo 84 respondentů je nevhodné chování s celkovým podílem 56 %. Druhou nejčastější skupinu odpovědí zastupuje možnost porušování předpisů s počtem 47 odpovídajících respondentů s podílem 31,3 %. Volbu jako neustrojenost zaznamenalo 10 účastníků dotazníku s podílem 6,7 % všech odpovědí. Celkem 9 respondentů odpovědělo možnost jiné a byli vyzváni autorem dotazníku, aby uvedli konkrétně jaké. Ve svých otevřených odpovědích uváděli důvody jako „*neochota, nadřazenost, příliš neformální jednání.*“⁵⁶

Graf č. 10: Má příslušník Policie ČR jít příkladem veřejnosti?⁵⁷

Grafem č. 10 jsou znázorněny výsledky na otázku č. 10, zda příslušník PČR má jít příkladem veřejnosti? Ano uvedlo 150 respondentů, tedy 100 % účastníků dotazníků.

Graf č. 11: Jak vnímáte Policii ČR?⁵⁸

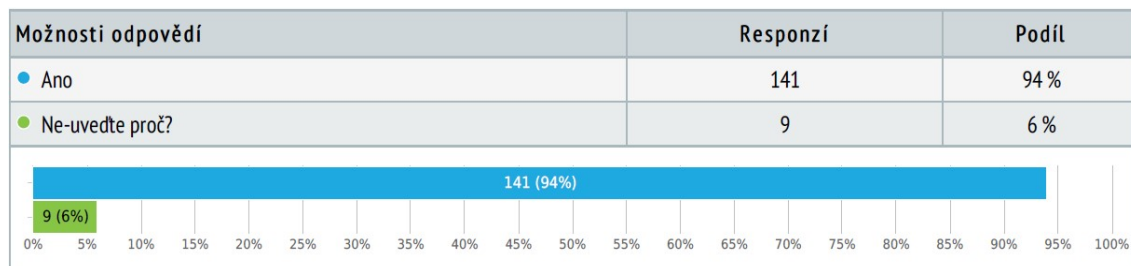
⁵⁶ Vlastní zdroj, 2021.

⁵⁷ Vlastní zdroj, 2021.

⁵⁸ Vlastní zdroj, 2021.

Úkolem otázky č. 11 je zjistit, jak občané Plzeňského kraje vnímají složku PČR. Nejčastější odpovědí, která je znázorněna v grafu č. 11, byla možnost vzájemně se doplňující složka (represivní + preventivní) v počtu 95 respondentů s podílem 63,3 % všech odpovědí. Na druhém místě byla možnost volby, že PČR více působí jako preventivní složka s počtem 30 respondentů s podílem 20 % všech odpovědí. 25 respondentů odpovědělo, že PČR vnímají více jako represivní složku s podílem 16,7 % všech odpovědí.

Graf č. 12: Máte důvěru v Policii ČR?⁵⁹

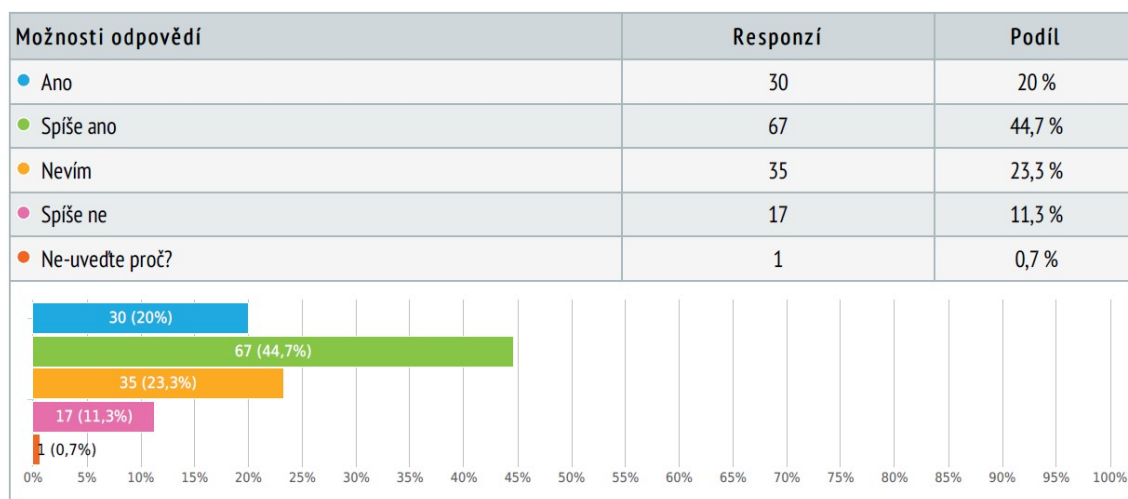

Graf č. 12 znázorňuje výsledky na otázku č. 12, tedy zda občané Plzeňského kraje mají důvěru v bezpečnostní orgán Policie ČR. 94 % všech dotázaných, tedy 141 respondentů uvedlo, že ano. Pouze 9 respondentů uvedlo, že důvěru v policisty nemá s podílem 6 % všech dotázaných. Dále měli možnost se vyjádřit, pokud označili možnost ne, aby uvedli z jakého důvodu. V těchto odpovědích bylo nalezeno vyjádření jako, „moc mi nepomohli, protože Babiš, že vše bagatelizují, heslo pomáhat a chránit nenaplnují, od zkušeností s policií se odvíjí důvěra.“⁶⁰

⁵⁹ Vlastní zdroj, 2021.

⁶⁰ Vlastní zdroj, 2021.

Graf č. 13: Domníváte se, že přijatý etický kodex Policie ČR představuje významnou roli při snižování neetického jednání policistů?⁶¹

Úkolem otázky č. 13 je zjistit, jak občané Plzeňského kraje vnímají, že přijatý etický kodex hraje roli při snižování neetického jednání policistů. Výsledky jsou znázorněné v grafu č. 13 a vypovídají o tom, že se občané domnívají, že přijatý etický kodex představuje významnou roli při snižování neetického jednání policisty. Za tímto tvrzením stojí, že 67 respondentů uvedlo, že spíše ano s podílem 44,7 % všech odpovídajících. Možnost nevím, uvedlo 35 respondentů, což je 23,3 % všech odpovědí. Možnost ano uvedlo 30 účastníků dotazníku s podílem 20 % všech zúčastněných. Možnost spíše ne uvedlo 17 občanů Plzeňského kraje s podílem 11,3 % všech odpovědí. Jednoznačné ne uvedl pouze jeden respondent s podílem 0,7 %, který měl možnost ještě uvést proč. Následně uvedl, že „nelze měnit morální zásady dospělého člověka.“⁶²

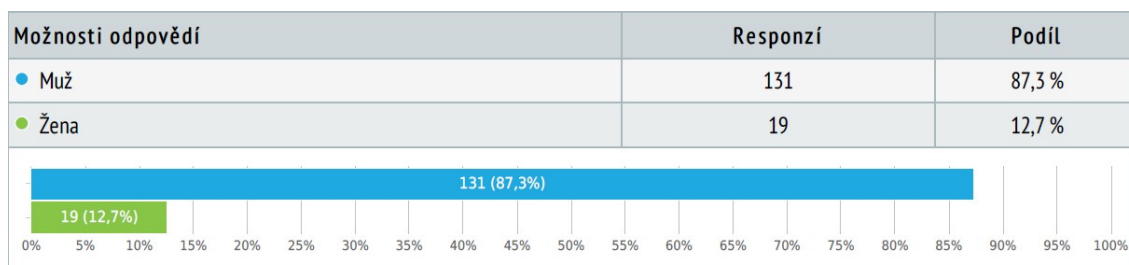
⁶¹ Vlastní zdroj, 2021.

⁶² Vlastní zdroj, 2021.

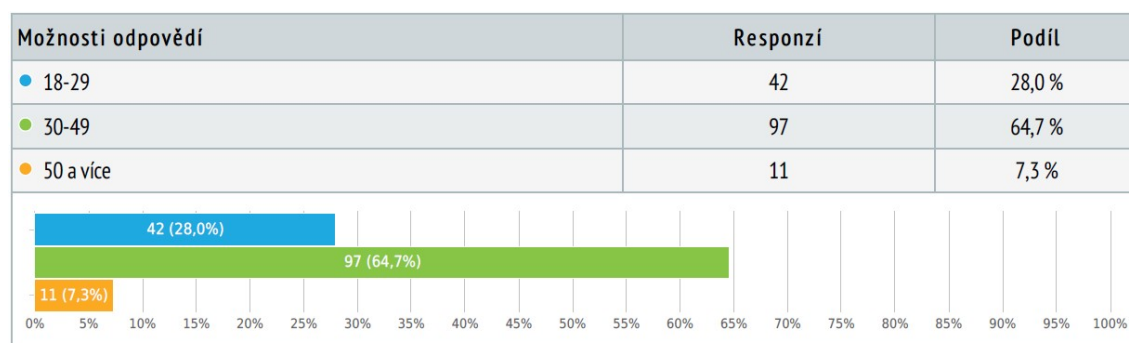
5.2 Dotazník pro příslušníky Policie ČR Plzeňského kraje

Druhá část průzkumného šetření tvoří dotazník, který je určen pro příslušníky PČR zařazené na území Plzeňského kraje (viz. příloha č. II). Dotazník je vytvořen na webovém portále [survio.com](http://www.survio.com) a šířen prostřednictvím odkazu: <http://www.survio.com/survey/d/B3A9X6P5J6B8E7Y9J>. Průzkumného šetření se účastnilo celkem sto padesát respondentů. Nejprve autor bakalářské práce charakterizuje účastníky tohoto prováděného šetření pomocí prvních čtyř otázek dotazníku. Otázka č. 1 zjišťuje, jakého genderového zastoupení jsou v dotazníku příslušníci bezpečnostního sboru PČR. Výsledky odpovědí jsou znázorněny v grafu č. 14. Dle odpovědí je patrné, že větší zastoupení v tomto dotazníku mají muži s počtem 131 respondentů, což činí 87,3 % odpovědí. Příslušnice PČR jsou zastoupeny v tomto dotazníku v počtu 19 respondentů s podílem odpovědí 12,7 %. Úkolem otázky č. 2 je zjistit, jaké je věkové zastoupení dotazovaných. Pomocí grafu č. 15 je znatelná převaha respondentů v letech 30-49 v počtu 97 respondentů s podílem 64,7 % všech odpovědí. Další skupinu v letech 18-29 tvoří celkem 42 respondentů s podílem odpovědí 28 %. Nejmenší skupinu 50 let a více tvoří 11 příslušníků PČR s podílem 7,3 %.

Graf č. 14: Pohlaví?⁶³

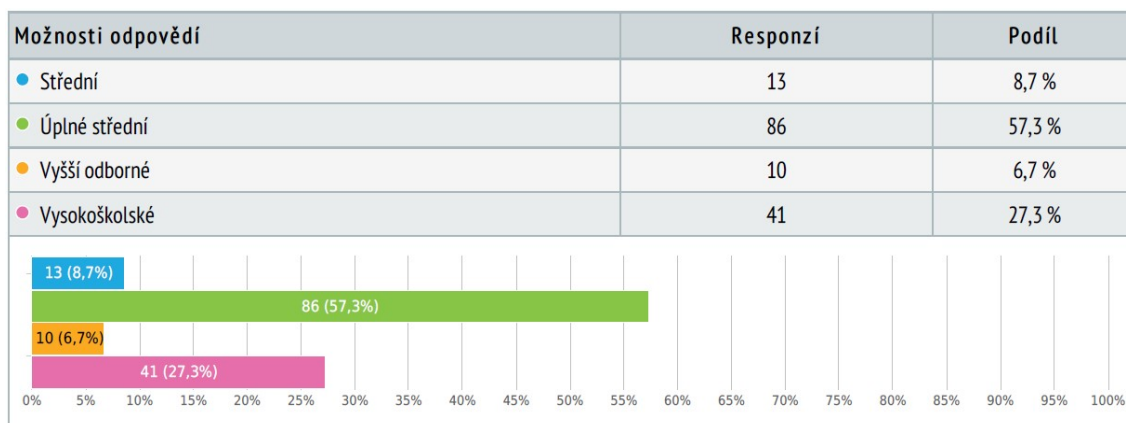
Graf č. 15: Věk?⁶⁴

⁶³ Vlastní zdroj, 2021.

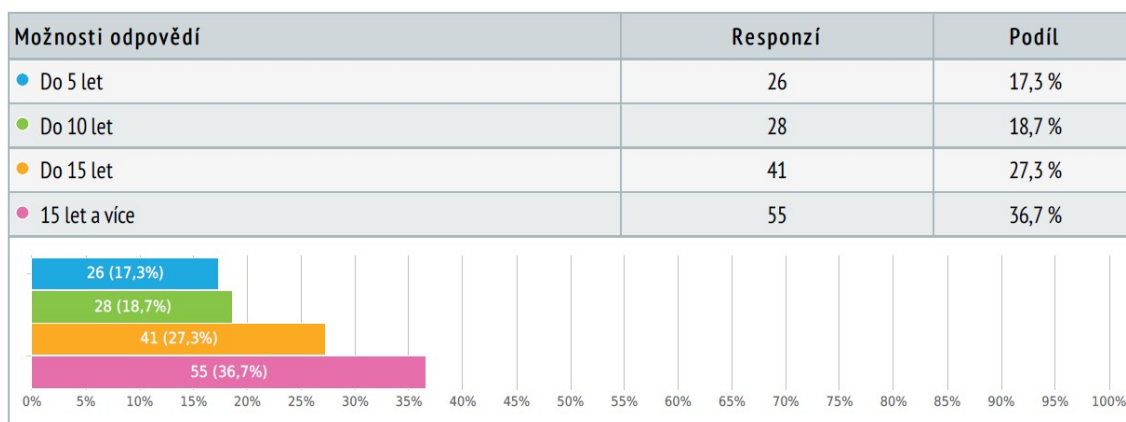
⁶⁴ Vlastní zdroj, 2021.

Graf č. 16: Dosažené vzdělání?⁶⁵

Otázka č. 3 měla za úkol zjistit, jaké mají příslušníci PČR nejvyšší dosažené vzdělání. Na otázku odpovědělo 86 respondentů, že mají úplné střední vzdělání s podílem zastoupení 57,3 %. Další početnou skupinu tvoří vysokoškoláci, jejichž počet je ve výši 41 příslušníků PČR s podílem odpovědi 27,3 %. Další skupinu tvoří 13 respondentů, ti mají střední vzdělání s podílem 8,7 %. Dle autora bakalářské práce zde došlo k nepochopení možnosti odpovědi, kdy respondenti odpověděli, že mají střední vzdělání. V zadání dotazníkového šetření bylo myšleno jako středoškolské vzdělání bez maturity. U bezpečnostních sborů jsou zastoupeni příslušníci v minimálním počtu bez maturity. Je třeba vycházet z toho, že odpověď v této otázce je, že úplné středoškolské vzdělání má 99 respondentů. Dále 10 příslušníků uvedlo, že mají vyšší odborné vzdělání, což činí 6,7 % všech odpovědí. Odpovědi na tuto otázku jsou znázorněny v grafu č. 16.

Graf č. 17: Délka služby?⁶⁶

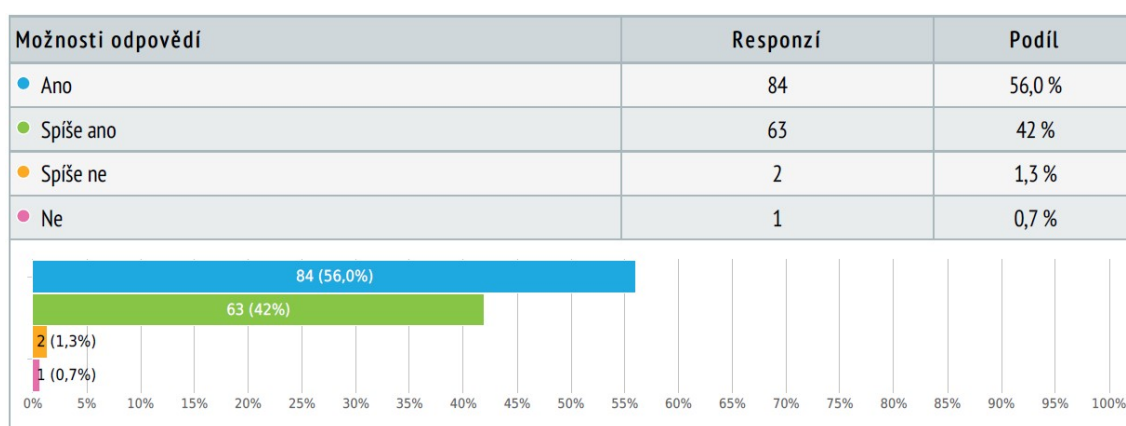

⁶⁵ Vlastní zdroj, 2021.

⁶⁶ Vlastní zdroj, 2021.

Další důležité zjištění je, jaká je délka služebního života příslušníků PČR v tomto dotazníku. Tohle zjišťuje otázka č. 4, jejíž vyhodnocení je znázorněno v grafu č. 17. Nejpočetnější skupinu, která uvedla, že slouží 15 let a více, tvoří celkem 55 respondentů s podílem 36,7 % všech odpovědí. Příslušníci, kteří mají odslouženo do 15 let, zastupuje 41 respondentů s podílem odpovědí 27,3 %. Příslušníci, kteří slouží do 10 let, jsou zastoupeni počtem 28 respondentů s podílem odpovědí 18,7 %. Poslední skupinu do 5 let aktivní služby, tedy skupinu s menšími zkušenosti tvoří celkem 26 příslušníků s podílem odpovědí 17,3 %.

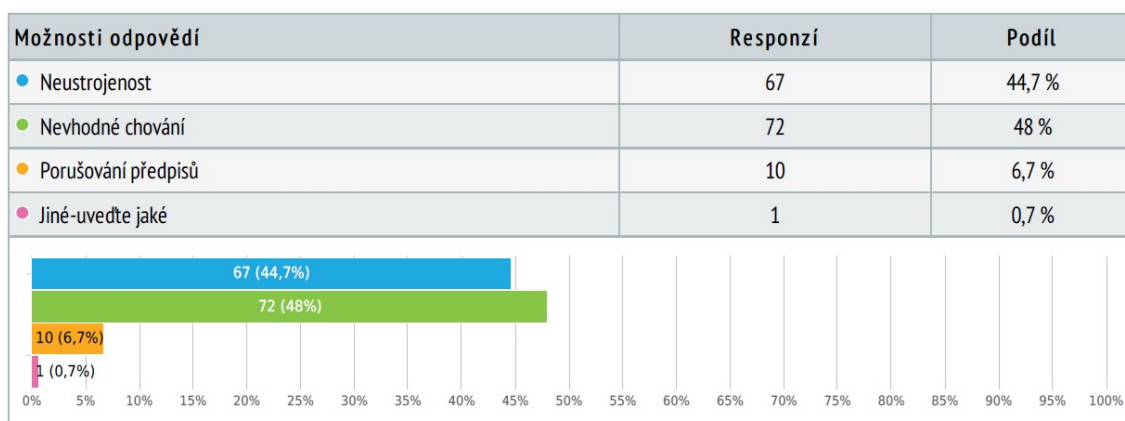
Graf č. 18: Víte co je obsahem etického kodexu Policie ČR?⁶⁷

Otázka č. 5 má za úkol zjistit, zda příslušník PČR ví, co je obsahem etického kodexu PČR. Odpovědi jsou znázorněny v grafu č. 18. Dle výsledku je patrné, že příslušníci etický kodex znají PČR, jelikož 84 respondentů odpovědělo kladně, což je 56 % všech odpovědí. Možnost spíše ano využilo celkem 63 příslušníků PČR s podílem všech odpovědí 42 %. Dva policisté odpověděli, že spíše ne, s podílem všech odpovědí 1,3 %. Pouze jeden státní policista odpověděl, že neví co je obsahem etického kodexu PČR s podílem 0,7 %.

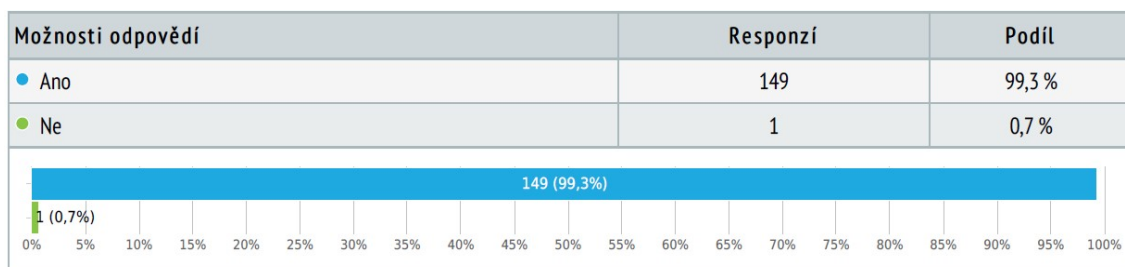
⁶⁷ Vlastní zdroj, 2021.

Graf č. 19: Jaké je podle Vás nejčastější porušení policejní etiky v praxi?⁶⁸

Úkolem další otázky je zjistit, jak vnímají příslušníci PČR porušení policejní etiky v rámci praxe, jedná se o otázku č. 6. Výsledky jsou vyobrazeny v grafu č. 19. Nejčastější možností je volba nevhodné chování, kterou označilo celkem 72 příslušníků PČR s podílem odpovědí 48 %. Neustrojenost, byla druhá nejpočetnější volba s počtem 67 respondentů a podílem odpovědí 44,7 %. Jako nejčastější porušení policejní etiky, porušování předpisů, označilo celkem 10 státních policistů s podílem odpovědí 6,7 %. Pouze jeden příslušník PČR uvedl jiné, posléze možnost se otevřeně vyjádřit k této odpovědi. Uvedl, že „*Silný vliv celkové atmosféry ve společnosti.*“⁶⁹

Graf č. 20: Má příslušník Policie ČR jít příkladem veřejnosti?⁷⁰

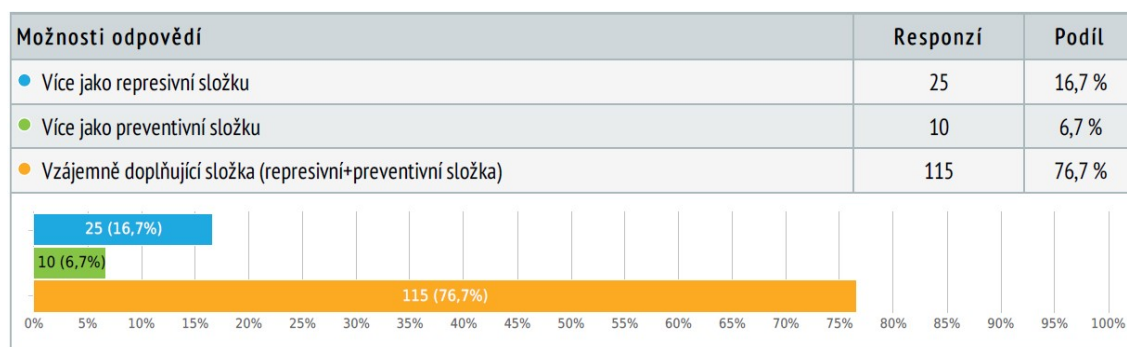
Na grafu č. 20 jsou znázorněny výsledky otázky č. 7, která zjišťuje, zda příslušník PČR má jít příkladem veřejnosti. Odpověď ano, uvedlo 149 respondentů s podílem 99,3 % všech odpovědí. Pouze jeden příslušník PČR uvedl, že příslušník PČR nemusí jít příkladem veřejnosti.

⁶⁸ Vlastní zdroj, 2021.

⁶⁹ Vlastní zdroj, 2021.

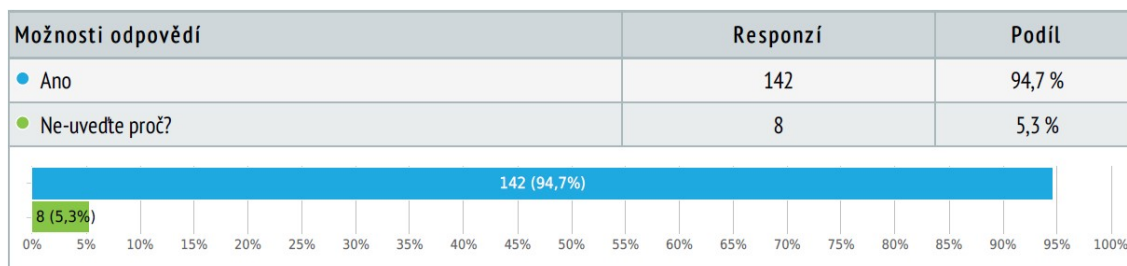
⁷⁰ Vlastní zdroj, 2021.

Graf č. 21: Jak vnímáte Policii ČR?⁷¹

Otázka č. 8 zjišťuje, jak samotní příslušníci vnímají bezpečnostní sbor PČR. Jejich výsledky jsou vyobrazeny v grafu č. 21. Dominantní odpovědí je, že je to vzájemně se doplňující složka, což vybralo celkem 115 respondentů s podílem odpovědí 76,7 %. Možnost, že PČR chápou, jako více represivní složku uvedlo 25 respondentů s podílem 16,7 %. Odpověď, že PČR chápou více jako preventivní složku, odpovědělo celkem 10 příslušníků PČR s podílem všech odpovědí 6,7 %.

Graf č. 22: Máte důvěru v Policii ČR?⁷²

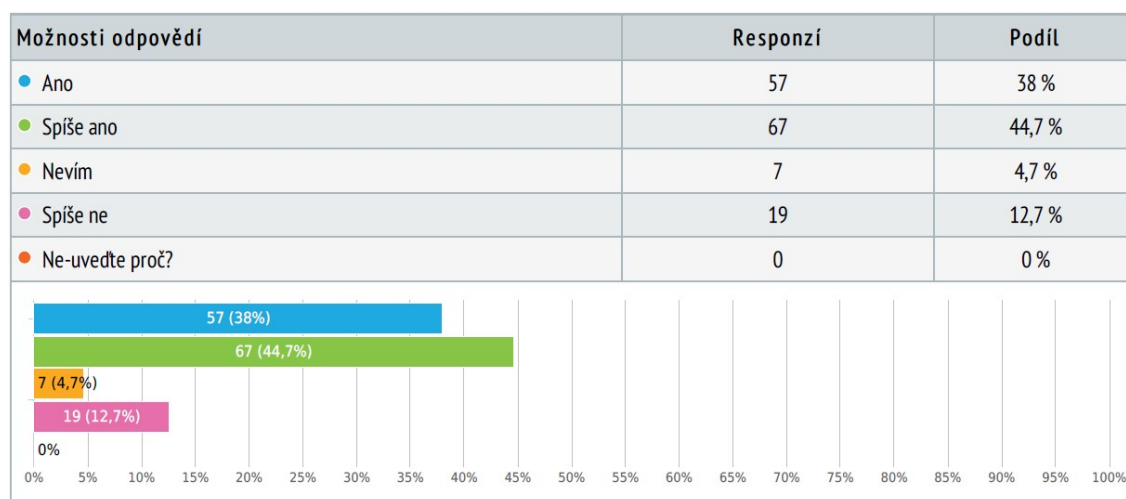
Otázka č. 9 má za úkol zjistit, zda příslušníci PČR mají důvěru v PČR. Grafem č. 22 jsou znázorněny výsledky. Bylo zjištěno, že příslušníci mají důvěru v sebe samotné, neboť celkem 142 jich odpovědělo kladně s podílem 94,7 %. Pouze 8 příslušníků odpovědělo, že ne, ti měli možnost doplnění otevřené odpovědi. Uvedli následující, že „vedení PČR nestojí za podřízenými, neodbornost, zbytečné přetěžování řadových policistů, papalášství, že tam jsou samí blbci.“⁷³

⁷¹ Vlastní zdroj, 2021.

⁷² Vlastní zdroj, 2021.

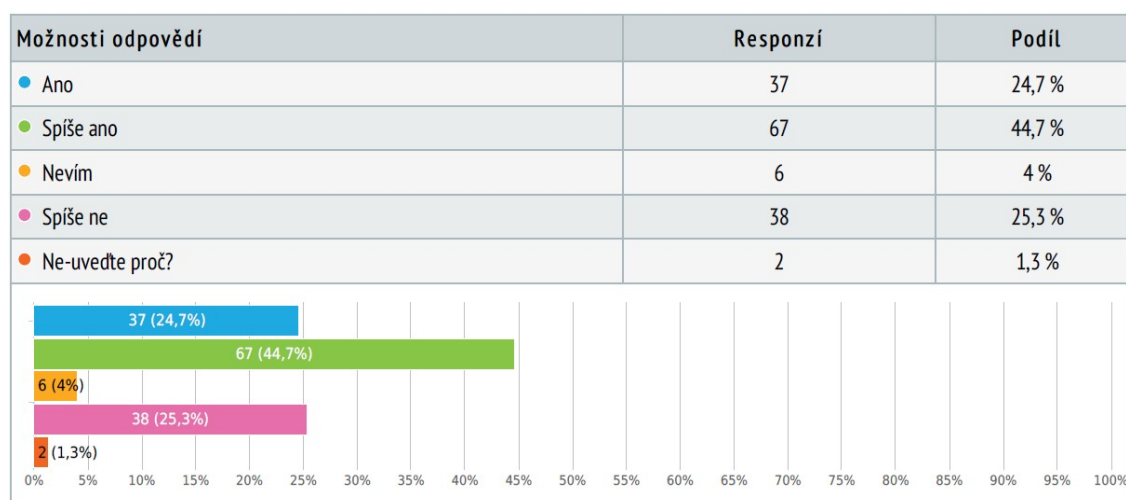
⁷³ Vlastní zdroj, 2021.

Graf č. 23: Domníváte se, že výuka policejní etiky, by měla být nezbytnou součástí další odborné přípravy policistů?⁷⁴

Úkolem otázky č. 10 bylo zjistit, zda by měla být policejní etika součástí odborné praxe přípravy policistů. Výsledky jsou vyobrazeny v grafu č. 23. Spíše ano, uvedlo celkem 67 respondentů s podílem 44,7 %. Příslušníci PČR dále v počtu 57 uvedli, že ano s podílem všech odpovědí 38 %. Možnost spíše ne, uvedlo 19 respondentů s podílem všech odpovědí 12,7 %. Pro možnost nevím se rozhodlo 7 respondentů s podílem 4,7 %. Možnost ne, nebyla vybrána.

Graf č. 24: Dávají Vám Vaši nadřízení dobrý příklad k chování a k jednání v souladu s etickým kodexem?⁷⁵

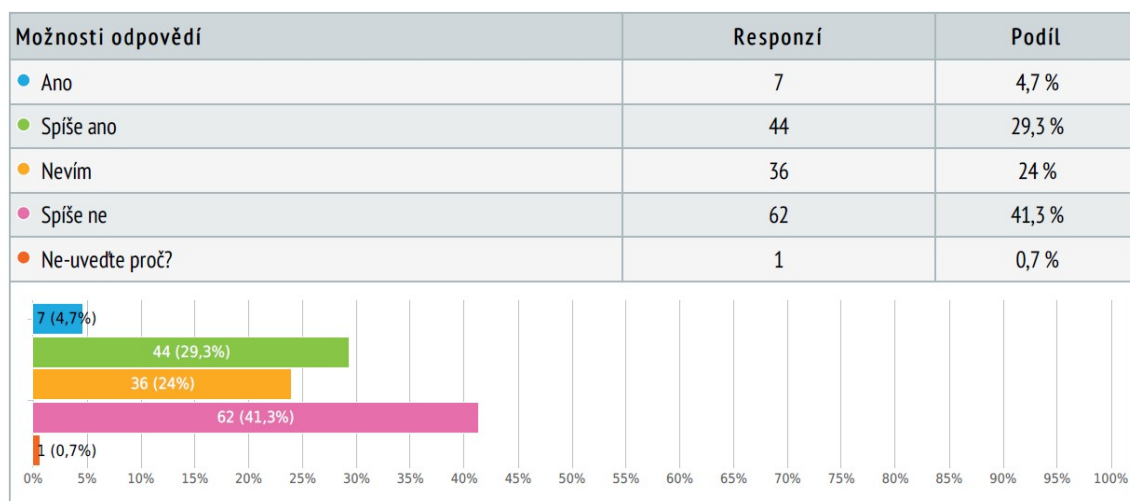

⁷⁴ Vlastní zdroj, 2021.

⁷⁵ Vlastní zdroj, 2021.

Příslušníci PČR byli dotazováni, zda jejich nadřízení jdou příkladem v chování a jednání v souladu s etickým kodexem PČR. Odpovědi na tuto otázku č. 11 jsou znázorněny v grafu č. 24. Největší zastoupení má možnost spíše ano, v počtu 67 respondentů, což je podíl 44,7 % všech dotázaných. Spíše ne, uvedlo 38 příslušníků s podílem 25,3 %. Možnost ano, že nadřízení jednají v souladu s etickým kodexem, uvedlo 37 státních policistů s podílem odpovědi 24,7 %. Možnost nevím uvedlo celkem 6 příslušníků PČR s podílem odpovědi 4 %. Pouze dva dotázaní uvedli, že ne, následně měli možnost otevřené odpovědi, tuto volbu využili a uvedli, „*nevhodné chování, a že často vedoucí zneužívají svého postavení vedoucích pozic.*“⁷⁶

Graf č. 25: Domníváte se, že přijatý etický kodex Policie ČR představuje významnou roli při snižování neetického jednání policistů?⁷⁷

Úkolem této otázky č. 12 bylo zjistit, zda přijatý etický kodex PČR představuje významnou roli při snižování neetického jednání policistů. Spíše ne, uvedlo 621 respondentů s podílem všech odpovědí 41,3 %. Spíše ano, vedlo 44 příslušníků PČR s podílem všech odpovědí 29,3 %. Možnost nevím, využilo 36 respondentů s podílem 24 %. Na odpověď ano, si vybralo 7 respondentů s podílem 4,7 %. Možnost ne, vybral pouze jeden příslušník PČR s podílem 0,7 % s otevřenou odpovědí např. „*přežitek spojený s viditelným tetováním u státních policistů.*“⁷⁸

⁷⁶ Vlastní zdroj, 2021.

⁷⁷ Vlastní zdroj, 2021.

⁷⁸ Vlastní zdroj, 2021.

5.3 Srovnání obou dotazníků

Praktickou část bakalářské práce tvoří také vyhodnocení a srovnání dotazníků, které je další součástí průzkumného dotazníkového šetření pro občany Plzeňského kraje a příslušníky PČR zařazené na území stejného kraje. V této kapitole jsou vyhodnoceny obdobné otázky, které autor práce vytvořil pro obě skupiny. Dále je proveden rozbor jednotlivých otázek z pohledů žen a mužů z obou dotazníků navzájem, tedy ze všech 300 respondentů. V praktické části je dále provedeno srovnání odpovědí dle věku, tedy na mladší a starší respondenty. V rozboru nechybí pohled na problematiku policejní etiky z pohledu středoškoláků a vysokoškoláků.

Na společnou otázku: „**Víte co je obsahem etického kodexu Policie ČR?**“, uvedli občané Plzeňského kraje, že znají etický kodex (odpověď ano, spíše ano), kdy počtu 98 respondentů (65,4 %). Možnost spíše ne či ne, uvedlo 52 respondentů (34,7 %) všech dotázaných. Oproti tomu respondenti zastoupení příslušníky PČR znají tento kodex v počtu 143 (98 %), odpověď ano, spíše ano. Pouze 3 respondenti (2 %) uvedli možnost, že spíše ne či ne. Na základě těchto odpovědí bylo zjištěno, že obě skupiny znají obsah etického kodexu.

- Ženy (počet 82-27,3 %) - muži (počet 218-72,6 %):

Ženy, v počtu 62 respondentů (75,6 %) uvedly možnost spíše ano či ano, tedy ví co je obsahem etického kodexu PČR. Možnost, spíše ne či ne, uvedlo 20 zástupkyň něžného pohlaví (24,4 %). Muži, v počtu 183 respondentů (83,9 %) uvedli možnost, spíše ano či ano. Pouze 35 mužských respondentů (16,1 %) uvedlo, že spíše neví co je obsahem etického kodexu PČR.

- Mladší (počet 80-26,7 %) - starší respondenti (počet 37-12,3 %):

Počet 68 respondentů ve věku 18-29 (85 %) uvedli (možnost ano, spíše ano), že znají obsah etického kodexu. Pouze 12 respondentů mladého věku (15 %) odpovědělo (možnost ne, spíše ne), že si nejsou jistí obsahem etického kodexu PČR. Počet 26 respondentů ve věku 50 let a více let (70,3 %) uvedlo (možnost ano, spíše ano), že znají etický kodex PČR. Pouze 11 účastníků (29,7 %) ve věku 50 a více let uvedlo (možnost ne, spíše ne), že nemají přehled o etickém kodexu PČR.

- Středoškoláci (počet 172-57,3 %) - vysokoškoláci (počet 105-35 %):

Středoškoláci v počtu 148 respondentů (86 %) uvedli možnost spíše ano či ano. Dále středoškolští zástupci v počtu 24 respondentů (14 %) uvedli možnost, spíše ne či ne. Respondenti, kteří vystudovali vysokou školu nebo vyšší odbornou školu uvedli v počtu 83 respondentů (79 %), že ví co je obsahem etického kodexu PČR. Volbu, že neví nebo spíše neví, co je obsahem etického kodexu označilo 22 respondentů vysokoškolského vzdělání (21 %).

Další otázka, která byla stejná pro oba dotazníky, zněla: „**Domníváte se, že výuka policejní etiky, by měla být nezbytnou součástí další odborné přípravy policistů?**“ Odpověď (možnost ano, spíše ano), že policejní etika by měla být součástí odborné přípravy policistů, vybralo celkem 112 respondentů (88 %). Stejnou možnost (odpověď ano, spíše ano) zvolili zástupci, kteří reprezentují bezpečnostní sbor, kdy 124 státních policistů (82, 7 %) si je jisto, že policejní etika by měla být součástí odborné přípravy. Zde je patrný mírný rozdíl mezi oběma dotazníky, kde jsou si v odpovědi více jisti občané Plzeňského kraje.

- Ženy (počet 82-27,3 %) - muži (počet 218-72,6 %):

Ženy využily odpověď (spíše ano či ano) a tím potvrdily, že se domnívají, že policejní etika by měla být součástí odborné přípravy policistů. Tuto volbu vybralo celkem 69 respondentů (84 %). Pouze 5 žen (6,1 %) uvedlo, že policejní etika by neměla být součástí odborné přípravy. Mužské pohlaví uvedlo v celkovém počtu 187 respondentů (86 %), že by policejní etika měla být součástí odborné přípravy. Možnost, spíše ne či ne, si vybralo 17 respondentů (8 %).

- Mladší (počet 80-26,7 %) - starší respondenti (počet 37-12,3 %):

Mladí ve věku 18-29 v počtu 61 respondentů (76,3 %) uvedli možnost, spíše ano či ano, jsou si jisti, že policejní etika by měla být součástí odborné přípravy. Pouze 10 respondentů (12,5 %) uvedlo možnost spíše ne či ne, že předmětná etika by neměla být součástí přípravy. Zkušenější, kteří spadají do kategorie 50 let a více, uvedli v počtu 28 respondentů (76 %) volbu, že by policejní etika měla být součástí přípravy policistů. Zcela opačně, 2 respondenti (5,4 %) uvedli (spíše ne či ne), že policejní etika by neměla být součástí přípravy policistů.

- Středoškoláci (počet 172-57,3 %) - vysokoškoláci (počet 105-35 %):

Středoškolsky vzdělání respondenti v počtu 147 respondentů (85,5 %) uvedli (spíše ano či ano), že policejní etika by měla být součástí odborné přípravy. Pouze 12 respondentů (7 %) uvedlo (spíše ne), že policejní etika by neměla být součástí odborné přípravy. Zástupci vysokoškolského vzdělání si vybrali možnost (spíše ano či ano) v počtu 91 respondentů (86,7 %), že policejní etika má být součástí přípravy. Pouze 9 vysokoškolských respondentů (8,6 %) vybralo možnost (spíše ne či ne), že policejní etika by neměla být součástí odborné přípravy.

„Jaké je podle Vás nejčastější porušení policejní etiky v praxi?“ Tato otázka se objevila pro každého účastníka dotazníkového šetření, kdy zástupci občanů uvedli, že nejčastějším porušením policejní etiky je nevhodné chování policisty. Uvedenou možnost zvolilo 84 respondentů (56 %). Druhé nejčastější porušení spatřují v porušování předpisů s počtem 47 respondentů (31,3 %). Oproti tomu příslušníci PČR vnímají porušení policejní etiky policistou, jako nevhodné chování s počtem 72 respondentů (48 %). Jako druhou možnost označili, neustrojenost s počtem 67 účastníků dotazníku (44,7 %). Zde je vidět patrná neshoda v odpovědích na tuto otázku, jelikož z pohledu státních policistů označilo možnost porušování předpisů pouze 10 respondentů (6,7 %).

- Ženy (počet 82-27,3 %) - muži (počet 218-72,6 %):

Ženy nejvíce uváděly možnost, nevhodné chování, v počtu 51 respondentů s podílem 62,2 %. Druhou nejpočetnější odpovědí dle žen, je možnost porušování předpisu v počtu 16 odpovědí (19,5 %). Jako další porušení policejní etiky označilo 9 respondentů (11%) možnost, neustrojenost. Muži nejvíce využívali volby nevhodného chování v počtu 105 respondentů (48,2 %). 68 respondentů (31,2 %) uvedlo možnost neustrojenost. Porušování předpisů zvolilo 41 zástupců mužského pohlaví (18,8 %).

- Mladší (počet 80-26,7 %) - starší respondenti (počet 37-12,3 %):

Skupina 34 mladých respondentů (42,5 %) ve věku 18-29 let uvedla možnost nevhodné chování. Možnost neustrojenost uvedlo 30 respondentů (37,5 %). Porušování předpisů označilo celkem 14 respondentů (17,5 %). Zkušenější skupina starších 50 a více let uvedla v počtu 15 respondentů (40,5 %) možnost nevhodného chování. Porušování předpisů zvolilo 11 respondentů (29,7 %). Další volbu neustrojenost označilo celkem 7 respondentů (18,9 %).

- Středoškoláci (počet 172-57,3 %) - vysokoškoláci (počet 105-35 %):

Nevhodné chování zvolilo 84 středoškolsky vzdělaných respondentů (48,8 %). Druhou nejčastější možností byla neustrojenost, kterou označilo 52 respondentů (30,2 %). Další volbu porušování předpisů zvolilo 31 respondentů (18 %). Vysokoškolsky vzdělaní účastníci dotazníkového šetření nejčastěji uváděli možnost nevhodné chování, kterou si vybralo 58 respondentů (55,2 %). Možnost, neustrojenost využilo 24 respondentů (22,9 %). Porušování předpisů, byla další volba vysokoškolsky vzdělaných respondentů, tu si zvolilo 18 z nich (17,1 %).

Další otázka, která byla pro obě skupiny dotázaných totožná, zněla: „**Má příslušník Policie ČR jít příkladem veřejnosti?**“ Občané Plzeňského kraje jednomyslně uvedli, že příslušník má jít příkladem svému okolí, tedy možnost ano uvedlo 150 respondentů, což je 100% ze všech dotázaných. Druhá skupina zastoupená příslušníky PČR uvedla v počtu 149 respondentů, že má jít státní policista příkladem veřejnosti s podílem 99,3 % všech dotázaných. Tato otázka nebyla detailně rozebrána na to, jak odpovídali ženy-muži, mladší-starší, středoškoláci-vysokoškoláci, neboť výsledky jsou jednoznačné.

Otázkou „**Jak vnímáte Policii ČR?**“ se autor snažil zjistit, jak účastníci dotazníkového šetření vnímají bezpečnostní sbor. Občané Plzeňského kraje uvedli v počtu 95 respondentů (63,3 %), že tento sbor berou jako vzájemně se doplňující složku (preventivní+represivní složka). Druhou nejčastější odpovědí byla možnost, preventivní složka, kterou uvedlo 30 respondentů (20 %). Státní policisté uvedli, že svůj sbor vnímají jako vzájemně se doplňující složku (preventivní+represivní složka) s počtem 115 odpovědí (76,7 %). Samotní policisté označili možnost, že vnímají PČR jako represivní složku s počtem 25 odpovědí (16,7 %).

- Ženy (počet 82-27,3 %) - muži (počet 218-72,6 %):

Nejvíce využitá odpověď u žen byla možnost, vzájemně se doplňující složka (preventivní+represivní složka) v počtu 55 respondentů (67,1 %). Druhou volbou byla možnost, že PČR působí více jako preventivní složka v počtu 17 respondentů (20,7 %). Možnost že, PČR působí více jako represivní složka, uvedlo celkem 10 žen (12,2 %). To, že PČR funguje jako vzájemně se doplňující složka (preventivní+represivní složka), uvedlo celkem 155 mužských respondentů (71,1 %). Druhou nejčastější volbu bylo, že PČR působí více jako represivní složka, to zvolilo 40 respondentů (18,3 %). Možnost, že PČR působí spíše jako preventivní složka, uvedlo 23 respondentů (10,6 %).

- Mladší (počet 80-26,7 %) - starší respondenti (počet 37-12,3 %):

Účastníci dotazníku ve věku 18-29 let nejčastěji uváděli možnost, že PČR je vzájemně se doplňující složkou (preventivní+represivní složka) v počtu 57 respondentů (71,3 %). Druhou nejčastější odpovědí bylo, že PČR je vnímána více jako represivní složka v počtu 15 respondentů (18,7 %). Poslední volbou bylo, že PČR působí více jako preventivní složka v počtu 8 respondentů (10 %). Skupina zastupující věkovou kategorii 50 a více let uvedla nejčastější odpověď, že PČR je vzájemně vyvážená složka (preventivní+represivní složka) v počtu 24 respondentů (64,9 %). O tom, že PČR působí více jako preventivní složka, rozhodlo 11 respondentů (29,7 %). Pouze 2 účastníci dotazníku (5,4 %) zastupující věkovou kategorii 50 a více let, zvolili možnost, že PČR vnímají více jako represivní složku.

- Středoškoláci (počet 172-57,3 %) - vysokoškoláci (počet 105-35 %):

Možnost, že PČR je vyvážená složka (preventivní+represivní složka), uvedlo 123 středoškolsky vzdělaných respondentů (71,5 %) středoškolsky vzdělaných. Dále 27 respondentů (15,7 %) označilo volbu, že PČR působí spíše jako preventivní složka. Státní policie působí spíše jako represivní složka, to označilo celkem 22 respondentů (12,8 %). Vysokoškoláci nejčastěji uvedli možnost, že PČR je vyváženou kombinací preventivní a represivní složky v počtu 71 respondentů (67,6 %). Druhou nejčastější odpovědí bylo, že PČR působí spíše jako represivní složka v počtu 26 respondentů (24,8 %). Nejméně využitou odpovědí bylo, že PČR působí spíše jako preventivní složka v počtu 8 respondentů (7,6 %).

Další otázka, která byla položena oběma skupinám, zněla: „**Máte důvěru v Policii ČR?**“ Skupina zastupující občany Plzeňského kraje uvedla, že v PČR mají důvěru, v počtu 141 respondentů (94 %). Zástupci příslušníků PČR uvedli, že také mají důvěru v PČR, což uvedlo 142 respondentů (94,7 %).

Tato otázka nebyla detailně rozebrána na to, jak odpovídali ženy-muži, mladší-starší, středoškoláci-vysokoškoláci, neboť výsledky jsou jednoznačné.

Poslední společná otázka pro oba dotazníky zněla: „**Domníváte se, že přijatý etický kodex Policie ČR představuje významnou roli při snižování neetického jednání policistů?**“ Občané Plzeňského kraje nejčastěji uvedli, že přijatý etický kodex představuje důležitou roli při snižování neetického jednání. Možnost ano, spíše ano vybralo v počtu 97 respondentů (64,7 %). Možnost spíše ne, uvedlo 17 respondentů (11,3 %). Státní policisté v počtu 63 respondentů (42 %) uvedli možnost, spíše ne či ne. Volbu, ano či spíše ano uvedlo 51 respondentů (34 %). Díky tomuto výsledku je patrné, že příslušníci PČR si nemyslí, že přijatý etický kodex by snižoval neetické jednání policistů.

- Ženy (počet 82-27,3 %) - muži (počet 218-72,6 %):

Ženy, v počtu 50 respondentů (61 %), uvedly (spíše ano či ano), že etický kodex představuje významnou roli. Možnost, že etický kodex nehraje důležitou roli při snižování neetického jednání, uvedlo celkem 14 respondentů (17 %). Nejčastější odpovědí (spíše ano či ano) ze strany mužů bylo, že přijatý etický kodex představuje významnou roli při snižování etického jednání. Tuhle možnost označilo celkem 98 respondentů (45 %). Pro 65 respondentů (29,8 %), kteří označili možnost spíše ne, není etický kodex významný při snižování neetického jednání.

- Mladší (počet 80-26,7 %) - starší respondenti (počet 37-12,3 %):

Účastníci dotazníku v letech 18-29 let označili volbu (spíše ano či ano), že přijatý etický kodex je významný při snižování neetického jednání policistů v počtu 37 respondentů (46,2 %). Naproti tomu je 24 respondentů (30 %), kteří uvedli (spíše ne), že přijatý etický kodex není významný při snižování neetického jednání policistů. Zástupci věkové skupiny 50 a více let uvedli v počtu 17 respondentů (46 %), že přijatý etický kodex je důležitý při snižování neetického jednání policistů. Volbu spíše ne, využilo 12 respondentů (32,4 %).

- Středoškoláci (počet 172-57,3 %) - vysokoškoláci (počet 105-35 %):

Středoškolsky vzdělaní účastníci průzkumu v počtu 83 respondentů (48,2 %) uvedli (spíše ano či ano), že přijatý etický kodex je významný při snižování neetického jednání. Opačným způsobem odpovědělo 48 respondentů (27,9 %), tedy ti si nemyslí, že by přijatý etický kodex snižoval neetické jednání policistů. Vysokoškolsky vzdělaní respondenti uvedli (spíše ano či ano), že přijatý etický kodex hraje významnou roli při snižování neetického jednání policistů v počtu 52 respondentů (49,5 %). Opačný názor má 30 respondentů (28,6 %), kteří uvedli, že přijatý etický kodex není důležitý při snižování neetického jednání policistů.

Závěr

Téma bakalářské práce „Policejní etika a její význam pro společnost“ bylo autorem zvoleno, jelikož chtěl zjistit, jak problematiku policejní etiky vnímají občané ČR, konkrétně občané Plzeňského kraje a samotní příslušníci PČR zařazení na území stejného kraje. Hlavní cíle bakalářské práce byly naplněny, tedy bylo zjištěno, že účastníci průzkumného šetření nejčastěji uvedli, že vnímají bezpečnostní sbor Policie ČR jako vzájemně se doplňující složku (preventivní a represivní). Tímto šetřením bylo dále zjištěno, že policejní etika a její dodržování samotnými příslušníky PČR je velice důležitá. Význam policejní etiky je pro občany podstatný, neboť bylo v rámci průzkumného šetření zjištěno, že příslušník PČR by měl jít příkladem občanům. Měl by být tzv. vzor pro občany svým jednáním a chováním, jelikož kdo jiný by měl dodržovat zákony a právní předpisy než právě zmíněný státní policista. Dalším cílem bakalářské práce bylo zjistit, jaké je nejčastější porušení policejní etiky příslušníkem PČR. V rámci průzkumného šetření bylo zjištěno, že státní policista porušuje nejčastěji policejní etiku tím, že se chová ve službě nevhodně. Konkrétně, že se chová arogantně, nadřazeně a zlehčuje situaci.

Zásadní zjištění v bakalářské práci bylo, že 141 respondentů (94 %) v průzkumném šetření uvedlo, že již jednali s příslušníkem PČR. Nejčastěji s ním jednali jako poškození. Následně 78 respondentů (52 %) uvedlo, že jednání se státním policistou proběhlo pozitivně. Dalších 60 účastníků (40 %) uvedlo, že na ně působil neutrálně. Dle provedeného průzkumného šetření bylo zjištěno, že převážná většina účastníků dotazníkového šetření má důvěru v PČR. To uvedlo 283 respondentů (94,3 %) z celkových 300 respondentů. V bakalářské práci bylo také zjištěno, že příslušníci PČR mají dobré vzory ve svých vedoucích, kteří se chovají a jednají v souladu s etickým kodexem. Tuto možnost zvolilo 104 státních policistů (69,4 %) z celkových 150.

Pro autora bylo nemilé zjištění, že ze 150 respondentů, příslušníků PČR nemá konkrétně 8 státních policistů důvěru v bezpečnostní ozbrojený sbor PČR. Sám autor předpokládal, že na straně nedůvěry se neobjeví nikdo. Dále velice stojí za zmínku, že dle příslušníků PČR není přijatý etický kodex PČR garancí toho, že by se díky němu mohlo snížit neetické jednání státních policistů.

Na základě zjištěných skutečností je jistě zapotřebí, aby se PČR více prezentovala ve společnosti. Tento bezpečnostní ozbrojený sbor musí více vysvětlovat a zviditelňovat svojí dobrou práci. Přiblíží se tím veřejnosti, čímž získá větší sympatie ze strany občanů ČR. Důvěra v tento sbor se zvýší určitě i tím, že každý příslušník ať už uniformovaný nebo neuniformovaný začne u svého vlastního chování a zlepší své vystupování v rámci policejní etiky. Je potřeba, aby se příslušníci PČR dokázali více vcítit do problémů občanů. Ti vyhledávají služebny PČR, právě tehdy pokud nějaký problém mají a není vůbec vhodné brát jejich slova na lehkou váhu či je bagatelizovat. Profesionalita, ohleduplnost, nestrannost, odpovědnost, bezúhonnost, to jsou základní hodnoty příslušníka PČR, které by měl dodržovat v souladu s etickým kodexem PČR a policejní etikou vůči občanům ČR. Autor práce uvádí, že velmi důležitou součástí policejní práce jsou komunikační schopnosti, které by měl státní policista ovládat na dobré úrovni, čímž by rázně a kompetentně dokázal v jakékoliv situaci rozhodnout.

Autor práce navrhuje, aby příslušníci PČR navštěvovali kurzy zaměřené na komunikační schopnosti a projevy chování. Z praxe je však patrné, že tyto kurzy nejsou povinné a nejsou součástí pravidelného zdokonalování státních policistů. Zlepšení této policejní etiky by vedlo jistě k dobrému jménu této složky a zvýšilo by kredit v očích veřejnosti. Dalším důležitým faktorem je, aby státní policista dodržoval policejní etiku v souladu s ústrojovou kázní, která nesouvisí pouze s tím, jak je policista oblečen, ale jak je celkově upraven. To se týká samozřejmě i neuniformované policejní složky, která musí být upravena také dle interních aktů PČR. Vedoucí svých oddělení musí být důslední a kontrolovat své podřízené a být důslední, aby dobře reprezentovali svým vzhledem a chováním bezpečnostní ozbrojený sbor PČR.

Každý příslušník PČR je odpovědný za svoje jednání a chování vůči veřejnosti. Jeho úkolem je dobře reprezentovat bezpečnostní ozbrojený sbor PČR. Měl by pracovat na každodenním zdokonalování své policejní etiky vůči veřejnosti. Jedině tak dojde ke vzájemnému respektu mezi občany a příslušníky PČR.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. ADAMOVIČ, L., DUDÁK, V., VENTURA, V. *Základy filosofie, etiky: základy společenských věd: pro střední školy*. 4. vyd. Praha: Fortuna, 2004. 149 s. ISBN 80-716-8905-x.
2. BLECHA, I. *Filosofie*. 4. opr. a rozš. vyd. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 2002. 279 s. ISBN 80-7182-147-0.
3. BRUGGER, W. *Filosofický slovník*. Praha: Naše vojsko, 2006. 639 s. ISBN 80-206-0820-6.
4. HERZOGOVIČ, Z. *Policejní etika v dokumentech*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2000. 122 s. ISBN 80-7251-041-x.
5. JANOTOVIČ, H., SCHELLE, K., SCHELLEOVIČ, I. *Profesní etika*. Praha: Eurolex Bohemia, 2005. 96 s. ISBN 80-86861-42-2.
6. NESVADBA, P. *Policejní etika*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009. 315 s. ISBN 978-80-7380-195-3.
7. RADVAN, E. *Úvod do filosofie a etiky*. Brno: Institut mezioborových studií Brno, 2012. 155 s. ISBN 978-80-87182-23-9.
8. ŠÁMAL, P. *Trestní řád: komentář*. 6. dopl. a přeprac. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. Beckova edice komentované zákony. 1501 s. ISBN: 978-80-7400-043-0.
9. TOMEK, P., NOVÝ, K. *Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006. 403 s. ISBN 80-86898-71-7.
10. VANGELI, B. *Zákon o Policii České republiky: komentář*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2014. Beckovy komentáře. 461 s. ISBN 978-80-7400-543-5.

Elektronické zdroje

1. HORÁKOVÁ, K. *Pomáhat a chrápat? Čtenář Expresu nachytl policisty, jak si ve službě dávají šlofika* [online]. Praha: Mafra, 2017 [cit. 2021-03-01]. Dostupné z WWW: <http://www.expres.cz/viral/policie-cr-spi-ve-sluzbe.A170110_112326_dx-viral_khor>.
2. *Protikorupční dokumenty vlády* [online]. Praha: MSCR, 2020 [cit. 2021-03-02]. Dostupné z WWW: <<http://korupce.cz/protikorupcni-dokumenty-vlady>>.
3. KOHOUT, J., ŽÍTKOVÁ K. *Platy policistů stoupají. V kraji jich je ale stále málo.* [online]. Praha: Denik.cz, 2019, [cit. 2021-01-11]. Dostupné z WWW: <http://plzensky.denik.cz/zpravy_region/platy-policistu-stoupaji-v-kraji-jich-je-ale-stale-malo-20190308.html>.
4. OSVALDOVÁ, M. *Kriminalita v kraji za loňský rok lehce vzrostla, každý druhý trestný čin policisté objasnili* [online]. Plzeň: Plzen.cz, 2021 [cit. 2021-02-03]. Dostupné z WWW: <<http://www.plzen.cz/kriminalita-v-kraji-za-lonsky-rok-lehce-vzrostla-kazdy-druhy-trestny-cin-policiste-objasnili/>>.
5. *Policejní kodex svobody tisku* [online]. Spolková republika Německo: Press Freedom Police Codex, 2021 [cit. 2021-03-01]. Dostupné z WWW: <<http://policecodex.eu/why-we-created-the-press-freedom-police-codex-editorial/>>.
6. Policie ČR. *Etický kodex Policie České republiky* [online]. Praha: MVČR, 2021 [cit. 2021-01-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/eticky-kodex-policie-ceske-republiky.aspx>>.
7. Policie ČR. *Jak a kde si může občan stěžovat* [online]. Praha: MVČR, 2021 [cit. 2021-01-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/urad-vnitri-kontroly-jak-a-kde-si-muze-obcan-stezovat.aspx>>.
8. Policie ČR. *Počáteční stavy Policie České republiky* [online]. Praha: MVČR, 2019 [cit. 2021-01-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/pocetni-stavy-policie-ceske-republiky.aspx>>.
9. Policie ČR. *Služební slib* [online]. Praha: MVČR, 2021 [cit. 2021-01-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/sluzebni-slib.aspx>>.
10. VACHTL, J. *Na párty v Teplicích byl i policejní šéf Husák. Hamáček ho vyzval k odchodu.* [online]. Praha: Idnes.cz, 2021 [cit. 2021-02-06]. Dostupné z WWW: <https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/koronavirus-v-cesku-oslava-narozenin-teplice-hotel-vladislav-husak-policejni-reditel-liberecky-kraj.A210125_203024_domaci_chtl>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 341 ze dne 6. 11. 2011 o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2011, částka 120, s. 4242-4270. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/print/cs/2011-341/zneni-20190424.htm?sil=1>>. ISSN 1211-1244.
2. ČESKO. Zákon č. 57 ze dne 19. 1. 2017, kterým se mění zákon č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2017, částka 20, s. 586-589. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/print/cs/2017-57/zneni-20170501.htm?sil=1>>. ISSN 1211-1244.

Ostatní zdroje

1. Interní materiál Policie ČR, ZPPP č. 290/2017, *stejnokrojový předpis*.
2. Interní materiál Policie ČR, ZPPP č. 181/2006, *kterým se stanoví základní pravidla chování, služebního jednání a služební zdvořilosti v Policii ČR*.

Seznam zkratk

DI	-	Dopravní inspektorát
GIBS	-	Generální inspekce bezpečnostních sborů
IZS	-	Integrovaný záchranný systém
MŘP	-	Městské ředitelství Policie
OHS	-	Oddělení hlídkové služby
OOP	-	Obvodní oddělení Policie
OVK	-	Odbor vnitřní kontroly
PČR	-	Policie České republiky
ÚO	-	Územní odbor
ZPPP	-	Závazný pokyn policejního prezidenta

Seznam grafů

Graf č. 1: Pohlaví?.....	40
Graf č. 2: Věk?	40
Graf č. 3: Dosažené vzdělání?.....	41
Graf č. 4: Víte co je obsahem etického kodexu Policie ČR?	41
Graf č. 5: Domníváte se, že výuka policejní etiky, by měla být nezbytnou součástí další odborné přípravy policistů?.....	42
Graf č. 6: Už jste někdy jednal(a) s příslušníkem Policie ČR?	43
Graf č. 7: Při jaké příležitosti jste jednal (a) s příslušníkem Policie ČR?	43
Graf č. 8: Jak na Vás při té příležitosti působil příslušník Policie ČR?	44
Graf č. 9: Jaké je podle Vás nejčastější porušení policejní etiky v praxi?	44
Graf č. 10: Má příslušník Policie ČR jít příkladem veřejnosti?.....	45
Graf č. 11: Jak vnímáte Policii ČR?.....	45
Graf č. 12: Máte důvěru v Policii ČR?.....	46
Graf č. 13: Domníváte se, že přijatý etický kodex Policie ČR představuje významnou roli při snižování neetického jednání policistů?.....	47
Graf č. 14: Pohlaví?.....	48
Graf č. 15: Věk?	48
Graf č. 16: Dosažené vzdělání?.....	49
Graf č. 17: Délka služby?.....	49
Graf č. 18: Víte co je obsahem etického kodexu Policie ČR?	50
Graf č. 19: Jaké je podle Vás nejčastější porušení policejní etiky v praxi?	51
Graf č. 20: Má příslušník Policie ČR jít příkladem veřejnosti?.....	51
Graf č. 21: Jak vnímáte Policii ČR?.....	52
Graf č. 22: Máte důvěru v Policii ČR?.....	52
Graf č. 23: Domníváte se, že výuka policejní etiky, by měla být nezbytnou součástí další odborné přípravy policistů?.....	53
Graf č. 24: Dávají Vám Vaši nadřízení dobrý příklad k chování a k jednání v souladu s etickým kodexem?	53
Graf č. 25: Domníváte se, že přijatý etický kodex Policie ČR představuje významnou roli při snižování neetického jednání policistů?.....	54

Přílohy

- I. Dotazník pro občany Plzeňského kraje
- II. Dotazník pro příslušníky PČR Plzeňského kraje
- III. Podání stížnosti na příslušníka PČR
- IV. Etický kodex PČR

Příloha I

Dotazník pro občany Plzeňského kraje⁷⁹

Dotazník pro občany Plzeňského kraje	
<h3>Dotazník pro občany Plzeňského kraje</h3>	
1. Pohlaví?	
Nápověda k otázce: <i>Vyberte jednu odpověď</i>	
☐ Muž	
☐ Žena	
2. Věk?	
Nápověda k otázce: <i>Vyberte jednu odpověď</i>	
☐ 18-29	
☐ 30-49	
☐ 50 a více	
3. Dosažené vzdělání?	
Nápověda k otázce: <i>Vyberte jednu odpověď</i>	
☐ Základní	
☐ Střední	
☐ Úplné střední	
☐ Vyšší odborné	
☐ Vysokoškolské	
4. Víte co je obsahem etického kodexu Policie ČR?	
Nápověda k otázce: <i>Vyberte jednu odpověď</i>	
☐ Ano	
☐ Spíše ano	
☐ Spíše ne	
☐ Ne	
 survio	on-line dotazníky zdarma – www.survio.com
	1

⁷⁹ Vlastní zdroj, 2021.

5. Domníváte se, že výuka policejní etiky, by měla být nezbytnou součástí další odborné přípravy policistů?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
- Spíše ano
- Nevím
- Spíše ne
- Ne-uvéstě proč?

6. Už jste někdy jednal(a) s příslušníkem Policie ČR?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
- Ne

7. Při jaké příležitosti jste jednal(a) s příslušníkem Policie ČR?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Nejednal(a)
- Jako oznamovatel(ka)
- Jako poškozený(á)
- Jako svědek
- Pro své protiprávní jednání
- Jiné-uvéstě při jaké?

8. Jak na Vás při té příležitosti působil příslušník Policie ČR?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Nevím, nejednal(a) jsem s ním
- Pozitivně
- Neutrálně
- Negativně-uvéstě důvod

9. Jaké je podle Vás nejčastější porušení policejní etiky v praxi?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Neustrojenost
- Nevhodné chování
- Porušování předpisů
- Jiné-uveďte jaké?

10. Má příslušník Policie ČR jít příkladem veřejnosti?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Ano
- Ne

11. Jak vnímáte Policii ČR?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Více jako represivní složku
- Více jako preventivní složku
- Vzájemně se doplňující složka (represivní+preventivní složka)

12. Máte důvěru v Policii ČR?

Nápověda k otázce: Vyberte jednu odpověď

- Ano
- Ne-uveďte proč?

13. Domníváte se, že přijatý etický kodex Policie ČR představuje významnou roli při snižování neetického jednání policistů?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
- Spíše ano
- Nevím
- Spíše ne
- Ne-uvеdte proč?

Příloha II

Dotazník pro příslušníky Policie ČR na území Plzeňského kraje⁸⁰

Dotazník pro příslušníky Policie ČR zařazené na území Plzeňského kraje

Dotazník pro příslušníky Policie ČR zařazené na území Plzeňského kraje

1. Pohlaví?
Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Muž
 Žena

2. Věk?
Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

18-29
 30-49
 50 a více

3. Dosažené vzdělání?
Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Střední
 Úplně střední
 Vyšší odborné
 Vysokoškolské

4. Délka služby?
Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

Do 5 let
 Do 10 let
 Do 15 let
 15 let a více

 on-line dotazníky zdarma – www.survio.com 1

⁸⁰ Vlastní zdroj, 2021.

5. Víte co je obsahem etického kodexu Policie ČR?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

6. Jaké je podle Vás nejčastější porušení policejní etiky v praxi?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Neustrojenost
- Nevhodné chování
- Porušování předpisů
- Jiné-uveďte jaké

7. Má příslušník Policie ČR jít příkladem veřejnosti?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
- Ne

8. Jak vnímáte Policii ČR?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Více jako represivní složku
- Více jako preventivní složku
- Vzájemně doplňující složka (represivní+preventivní složka)

9. Máte důvěru v Policii ČR?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
- Ne-uveďte proč?

10. Domníváte se, že výuka policejní etiky, by měla být nezbytnou součástí další odborné přípravy policistů?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
- Spíše ano
- Nevím
- Spíše ne
- Ne-uvеdte proč?

11. Dávají Vám Vaši nadřízení dobrý příklad k chování a k jednání v souladu s etickým kodexem?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
- Spíše ano
- Nevím
- Spíše ne
- Ne-uvеdte proč?

12. Domníváte se, že přijatý etický kodex Policie ČR představuje významnou roli při snižování neetického jednání policistů?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- Ano
- Spíše ano
- Nevím
- Spíše ne
- Ne-uvеdte proč?

Příloha III

Podání stížnosti na příslušníka Policie ČR⁸¹

Ve smyslu ustanovení § 175 odst. 1 správního řádu jsou za stížnost považována taková podání, ve kterých dotčené osoby poukazují na nevhodné chování úředních osob nebo na postup správního orgánu, přičemž správní řád neposkytuje jiný prostředek ochrany.

Pojem „dotčené osoby“ je vymezen v ustanovení § 2 odst. 3 správního řádu, jakožto osoby, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká. Dotčené osoby mohou jednat osobně nebo v zastoupení. V takovém případě se rozlišuje zastoupení zákonné (vzniklé přímo ze zákona nebo na základě rozhodnutí příslušného orgánu) a smluvní. Zástupcem může být jak osoba fyzická, tak i právnická. Způsobilost jednat v zastoupení je zapotřebí prokázat.

S přihlédnutím k ustanovení § 4 odst. 1 správního řádu lze za nevhodné chování považovat zejména porušování povinnosti chovat se zdvořile a podle možností vycházet vstřícně.

Pojem „úřední osoba“ je vymezen v ustanovení § 14 odst. 1 správního řádu, jakožto každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu.

Stížnost lze ve smyslu ustanovení § 175 odst. 3 správního řádu podat písemně nebo ústně; je-li podána ústně stížnost, kterou nelze ihned vyřídit, sepíše o ní správní orgán písemný záznam.

Stížnost by měla být co nejkonkrétnější. Měla by obsahovat všechna známá fakta. Směřuje-li proti policistovi, měla by obsahovat zejména jméno či služební číslo, případně registrační značku vozidla, jehož posádka vykonávala služební činnost.

Důležité je přesné popsání místa a času, kdy došlo k události, která je příčinou stížnosti, uvedení případných svědků a dalších skutečností, které y co nejpřesněji popisovanou situaci konkretizovaly.

⁸¹ Policie ČR. *Jak a kde si může občan stěžovat* [online]. Praha: MVČR, 2021 [cit. 2021-01-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/urad-vnitri-kontroly-jak-a-kde-si-muze-obcan-stezovat.aspx>>.

Ve smyslu ustanovení § 175 odst. 4 se stížnost podává u toho správního orgánu, který vede řízení.

V rámci Policie ČR je tedy zapotřebí podat stížnost u útvaru Policie ČR, proti jehož příslušníkovi nebo zaměstnanci směřuje. Za správné vyřízení stížnosti odpovídá ředitel útvaru Policie ČR.

Uvedené určení příslušnosti je nutno důsledně dodržovat. V první řadě je nutno obracet se na ředitele příslušného policejního útvaru (tj. na nadřízeného konkrétnímu příslušníku nebo zaměstnanci Policie ČR). Pokud ten, kdo stížnost podává, tento postup nedodrží, prodlužuje se doba vyřízení stížnosti. Není tedy na místě zasílat stížnosti k rukám ministra vnitra či policejního prezidenta (samozřejmě s výjimkou, že právě oni jsou příslušní k vyřízení, což jsou situace zřídka kdy se vyskytující).

Kontakty:

Odbor vnitřní kontroly Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy
email: krpa.ovk.podatelna@pcr.cz , tel.: 974 821 200, fax: 974 825 008

Odbor vnitřní kontroly Krajského ředitelství policie Středočeského kraje
email: krps.ovk@pcr.cz , tel.: 974 861 971, fax: 974 861 978

Odbor vnitřní kontroly Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje
email: krpc.ovk@pcr.cz , tel.: 974 221 641, fax: 974 221 941

Odbor vnitřní kontroly Krajského ředitelství policie Plzeňského kraje
email: krpp.ovk@pcr.cz , tel.: 974 322 231, fax: 974 322 232

Odbor vnitřní kontroly Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje
email: krpkvk.ovk.kv@pcr.cz , tel.: 974 361 200, fax: 353 540 656

Odbor vnitřní kontroly Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje
email: krpulk.ovk@pcr.cz , tel.: 974 421 201, fax: 974 427 030

Odbor vnitřní kontroly Krajského ředitelství policie Libereckého kraje
email: krpl.ovk@pcr.cz , tel.: 974 461 201, fax: 974 461 028

Oddělení vnitřní kontroly Krajského ředitelství policie Královéhradeckého kraje
email: krph.ovk@pcr.cz , tel.: 974 521 509, fax: 974 521 228

Odbor vnitřní kontroly Krajského ředitelství policie Pardubického kraje
email: krppak.kr.ovk@pcr.cz , tel.: 974 561 509, fax: 974 561 228

Odbor vnitřní kontroly Krajského ředitelství policie kraje Vysočina
email: krpj.ovk@pcr.cz , tel.: 974 261 649, fax: 974 261 700

Odbor vnitřní kontroly Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje
email: krpb.ovk.podatelna@pcr.cz , tel.: 974 622 291, fax: 974 622 432

Odbor vnitřní kontroly Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje

email: krpm.ovk@pcr.cz , tel.: 974 761 200, fax: 974 761 900

Odbor vnitřní kontroly Krajského ředitelství policie Zlínského kraje

email: krpz.ovk.podatelna@pcr.cz , tel.: 974 661 200, fax: 974 662 901

Odbor vnitřní kontroly Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje

email: krpt.ovk.podatelna@pcr.cz , tel.: 974 721 649, fax: 974 721 904

Odbor vnitřní kontroly Policejního prezidia České republiky

email: pp.ovk@pcr.cz , tel.: 974 827 301, fax: 974 827 305

Upozornění: Tato spojení nezajišťují pomoc v tísni. V naléhavých případech se obračejte na nejbližší policejní útvar nebo linku tísňového volání 158.

Stížnost, která nebyla vyřízena ihned, musí být vyřízena do 60 dnů ode dne jejího doručení útvaru příslušnému k jejímu vyřízení. O vyřízení stížnosti musí být stěžovatel v této lhůtě vyrozuměn. Stanovenou lhůtu lze překročit jen tehdy, nelze-li v jejím průběhu zajistit podklady potřebné pro vyřízení stížnosti.

Byla-li stížnost shledána důvodnou nebo částečně důvodnou, je správní orgán povinen bezodkladně učinit nezbytná opatření k nápravě. O výsledku šetření a opatřeních přijatých k nápravě se učiní záznam do spisu; stěžovatel bude vyrozuměn jen tehdy, jestliže o to požádal.

Má-li stěžovatel za to, že stížnost, kterou podal u příslušného správního orgánu, nebyla řádně vyřízena, může požádat nadřízený správní orgán, aby přešetřil způsob vyřízení stížnosti.

Příloha IV

Etický kodex Policie České republiky⁸²

Příslušníci Policie České republiky, vědomi si svého poslání, spočívajícího ve službě veřejnosti, založeného na úctě a respektu k lidským právům, vyjadřují následující principy, jež chtějí sdílet a dodržovat.

1. Cílem Policie České republiky je

- a. chránit bezpečnost a pořádek ve společnosti,
- b. prosazovat zákonost,
- c. chránit práva a svobody osob,
- d. preventivně působit proti trestné a jiné protiprávní činnosti a potírat ji,
- e. usilovat o trvalou podporu a důvěru veřejnosti.

2. Základními hodnotami Policie České republiky je

- a. profesionalita,
- b. nestrannost,
- c. odpovědnost,
- d. ohleduplnost,
- e. bezúhonnost.

3. Závazkem Policie České republiky vůči společnosti je

- a. prosazovat zákony přiměřenými prostředky s maximální snahou o spolupráci s veřejností, státními a nestátními institucemi,
- b. chovat se důstojně a důvěryhodně, jednat se všemi lidmi slušně, korektně a s porozuměním a respektovat jejich důstojnost,
- c. uplatňovat rovný a korektní přístup ke každé osobě bez rozdílu, v souladu s respektováním kulturní a hodnotové odlišnosti příslušníků menšinových skupin všude tam, kde nedochází ke střetu se zákony,
- d. při výkonu služby jednat taktně, korektně a vhodně uplatňovat princip volného uvážení,

⁸² Policie ČR. *Etický kodex Policie České republiky* [online]. Praha: MVČR, 2021 [cit. 2021-01-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/eticky-kodex-policie-ceske-republiky.aspx>>.

- e. používat donucovacích prostředků pouze v souladu se zákonem; nikdy nezacházet s žádnou osobou krutě, nehumánně či ponižujícím způsobem,
- f. nést odpovědnost za každou osobu, která byla omezena Policií České republiky na osobní svobodě,
- g. zachovávat mlčenlivost o informacích zjištěných při služební činnosti,
- h. zásadně odmítat jakékoliv korupční jednání, netolerovat tuto protizákonnou činnost u jiných příslušníků Policie České republiky, odmítnout dary nebo jiné výhody, jejichž přijetím by mohlo dojít k ovlivnění výkonu služby,
- i. zásadně se vyhybat jakémukoliv jednání, které by mohlo být střetem zájmů

4. Závazkem vůči ostatním příslušníkům Policie České republiky je

- a. usilovat o otevřenou a partnerskou spolupráci,
- b. dbát, aby vztahy byly založeny na základě profesní kolegiality, vzájemné úcty, respektování zásad slušného a korektního jednání; jakékoliv formy šikanování a obtěžování ze strany spolupracovníků či nadřízených jsou vyloučeny,
- c. netolerovat ani nekryt podezření z trestné činnosti jiných příslušníků Policie České republiky a trestnou činnost neprodleně oznámit; stejně tak netolerovat ani jiné jejich protiprávní jednání či jednání, které je v rozporu s Etickým kodexem Policie České republiky.

5. Osobním a profesionálním přístupem příslušníků Policie České republiky je

- a. nést osobní odpovědnost za svoji morální úroveň a svůj profesionální výkon,
- b. chovat se bezúhonně ve službě i mimo ni tak, aby důstojně reprezentovali Policii České republiky svým jednáním, vystupováním i zevnějškem.

Každý příslušník Policie České republiky, který jedná v souladu se zákonem a Etickým kodexem Policie České republiky, si plně zaslouží úctu, respekt a podporu společnosti, jejíž bezpečnost chrání i s nasazením vlastního života.